

Σχεδίαση περιφερειακών και εθνικών εργαστηρίων για ενδιαφερόμενους φορείς

5η Έκθεση αναφοράς για τη Δράση Α.10 – Ιούλιος 2021

Greek LIFE Task Force

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	2
Συνοπτική Περιγραφή.....	3
Executive Summary.....	5
Σεμινάριο συγγραφής προτάσεων LIFE.....	7
Αξιολόγηση.....	17
Ειδικό Σεμινάριο (ΣΕΒΕ).....	37
Ειδικό Σεμινάριο (Δήμος Παλαιού Φαλήρου).....	38
Διεθνές συνέδριο.....	41
Αξιολόγηση.....	47
Συμπεράσματα.....	51
Παράρτημα I – Σενάριο συγγραφής πρότασης LIFE για το Περιβάλλον και την Αποδοτικότητα Πόρων.....	53
Παράρτημα II – Σενάριο συγγραφής πρότασης Φύση/Βιοποικιλότητα.....	55
Παράρτημα III – Σενάρια συγγραφής πρότασης LIFE για Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση.....	57
Σενάριο Περιβαλλοντικής Διακυβέρνησης & Πληροφόρησης.....	57
Σενάριο Κλιματικής Διακυβέρνησης & Πληροφόρησης.....	58
Παράρτημα IV – Σενάρια συγγραφής πρότασης LIFE για την Κλιματική Αλλαγή.....	60
Σενάριο πρότασης για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.....	60

Συνοπτική Περιγραφή

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (01.07.2019 – 31.07.2021) και στο πλαίσιο της ίδρυσης και λειτουργίας της ελληνικής ομάδας LIFE Task Force (GR LTF) υλοποιήθηκαν δράσεις ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ενδιαφερόμενων φορέων για υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα LIFE.

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, πραγματοποιήθηκε ένα σεμινάριο συγγραφής προτάσεων LIFE που διαιρέθηκε στις ακόλουθες ενότητες:

- Η 1^η Ενότητα πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 2020 με φυσική παρουσία (94 συμμετέχοντες + 6 ακόμη στη μεταγενέστερη ημέρα = 100 συνολικά),
- Η 2^η Ενότητα πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2020 με φυσική παρουσία (79 συμμετέχοντες) και
- Η 3^η Ενότητα πραγματοποιήθηκε στις 23 Μαρτίου 2020 μέσω της πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης e-Presence λόγω της πανδημίας COVID-19 (58 συμμετέχοντες).

Χρησιμοποιήθηκαν νέες, συμμετοχικές και ομαδικές προσεγγίσεις εργασίας, με τους συμμετέχοντες να έχουν την ευκαιρία να συνεργαστούν μέσα από ένα πλέγμα δράσεων που αφορούσε στην κατασκευή του δέντρου του περιβαλλοντικού προβλήματος (αιτίες, πρόβλημα, επιπτώσεις), στην αντιστοίχιση δράσεων σε αποτελέσματα (ποιοτικός και ποσοτικός προσδιορισμός των δράσεων ενός έργου), και στην προστιθέμενη αξία για την ΕΕ (προϋπολογισμός, βιωσιμότητα, αναπαραγωγή, διακρατικότητα κ.α.).

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα Θεματικά Σεμινάρια:

- Το Θεματικό σεμινάριο «LIFE και δάση» πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2020 μέσω της πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης e-Presence λόγω της πανδημίας COVID-19 (331 συμμετέχοντες)
- Το Θεματικό Σεμινάριο «LIFE and SME's» έλαβε χώρα στις 23 Μαρτίου 2021 μέσω της πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης Zoom λόγω της πανδημίας COVID-19 και αναμεταδόθηκε μέσω Facebook (194 συμμετέχοντες μέσω πλατφόρμας Zoom + 11.494 θεατές προσεγγίστηκαν μέσω Facebook)

Η ανάλυση των Θεματικών Σεμιναρίων παρουσιάζεται σε ξεχωριστές Αναφορές.

Στις 17 Φεβρουαρίου του 2020 διοργανώθηκε ειδικό σεμινάριο στη Θεσσαλονίκη, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Ελλήνων Εξαγωγέων Βόρειας Ελλάδας (ΣΕΒΕ) (15 συμμετέχοντες).

Στις 4 Ιουνίου του 2021 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακό σεμινάριο γνωριμίας με Ενωσιακά ανταγωνιστικά χρηματοδοτικά εργαλεία, απευθυνόμενο σε αιρετά και υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου Παλαιού Φαλήρου.

Στο πλαίσιο αυτό υλοποιήθηκε ενότητα για το πρόγραμμα LIFE και σεμινάριο συγγραφής προτάσεων (17 συμμετέχοντες).

Τέλος, στις 15 Ιουλίου του 2021 διοργανώθηκε Διεθνές Συνέδριο, που αποτέλεσε μέρος μιας ευρύτερης πρωτοβουλίας (212 συμμετέχοντες).

Executive Summary

During the period of reference (01.07.2019 – 31.07.2021) and in the context of the establishment and operation of the Greek LIFE Task Force (GR LTF), information and training actions of the applicants for the submission of proposals to the LIFE Program were implemented.

Specifically, during this period, one LIFE proposal writing seminar was held. The seminar was divided in the following sessions:

- The 1st session on the 20th of January 2020 (94 participants + 6 more during a later day = 100 in total),
- The 2nd session on the 19th of February 2020 (79 participants) and
- The 3rd session on the 23rd of March 2020 (58 participants). The 3rd seminar was performed online via e-Presence teleconference platform due to COVID-19 pandemic.

New, participatory and team working approaches were utilised and the participants had the opportunity to cooperate and work together in order to build the problem tree of the environmental problem targeted by the proposal, organize the actions and the results of actions and learn about all the aspects of EU added value in LIFE proposals.

Additionally, the following Thematic Seminars were held:

- The Thematic Seminar “LIFE and Forests” on the 27th of November 2020 (331 participants). The seminar was performed online via the e-Presence teleconference platform due to COVID-19 pandemic.
- The Thematic Seminar “LIFE and SME’s” on the 23rd of March 2021 (194 participants via Zoom Platform + 11.494 broadcast viewers were reached via Facebook). The seminar was performed online via Zoom due to COVID-19 pandemic and was broadcasted live via Facebook.

The analysis of the Thematic Seminars is presented in separated Reports.

On the 17th of February 2020 a special targeted seminar was organized in Thessaloniki, in cooperation with the Greek Exporters’ Association of North Greece (SEVE) (15 participants).

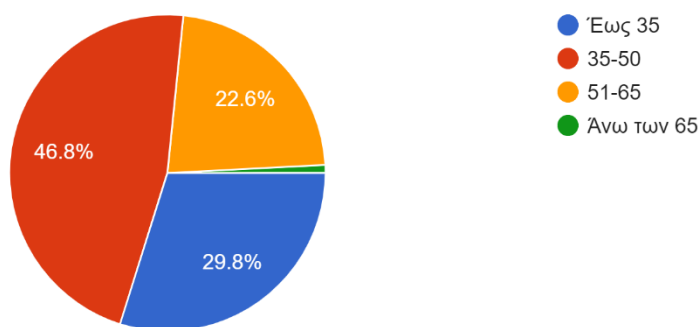
On the 4th of June 2021, an online seminar was held focused on EU competitive financial instruments, addressed to elected and official executives of the Municipality of Paleo Faliro. In this context, a module for the LIFE program and a proposal writing seminar were implemented (17 participants).

Finally, on the 15th of July 2021, an International Conference was organized, which was part of a wider initiative (212 participants).

Σεμινάριο συγγραφής προτάσεων LIFE

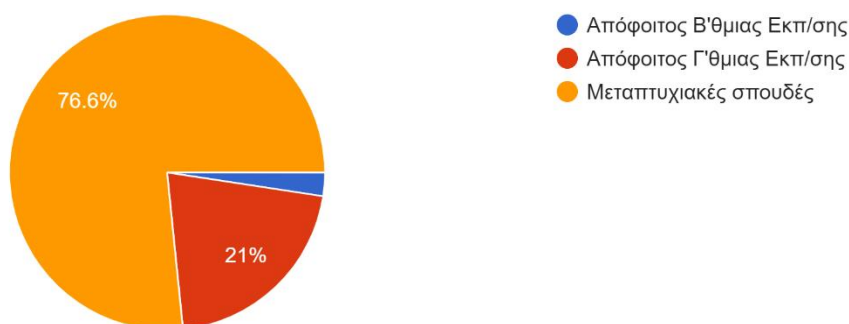
Το σεμινάριο συγγραφής προτάσεων LIFE διαιρέθηκε χρονικά σε τρεις ενότητες, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 20 Ιανουαρίου, 19 Φεβρουαρίου και 23 Μαρτίου του 2020. Οι ενδιαφερόμενοι κατοχύρωσαν την συμμετοχή τους σ' αυτό μέσω προεγγραφής, που πραγματοποιήθηκε με την χρήση της εφαρμογής "Google forms". Παράλληλα, οι ενδιαφερόμενοι διέθεσαν στοιχεία σχετικά με το υπόβαθρό τους, επιτρέποντας στην ομάδα του GRLTF να χαρτογραφήσει τις εκπαιδευτικές ανάγκες και να προσαρμόσει τις εκπαιδευτικές δραστηριότητές της στο πλαίσιο αυτό. Καταγράφηκαν συνολικά 124 προεγγραφές. Η ηλικιακή κατανομή των ενδιαφερόμενων να συμμετέχουν στο σεμινάριο συγγραφής προτάσεων LIFE παρατίθεται στο Γράφημα 1. Προκύπτει ότι η πλειοψηφία (ποσοστό της τάξης του 46,8%) ανήκει στην ηλικιακή ομάδα «35 – 50» και ακολουθούν οι ηλικιακές ομάδες «ως 35» (ποσοστό της τάξης του 29,8%), «51 – 65» (ποσοστό της τάξης του 22,6%) και «άνω των 65» (ποσοστό της τάξης του 0,8%).

Γράφημα 1: Ηλικιακή κατανομή ενδιαφερόμενων.

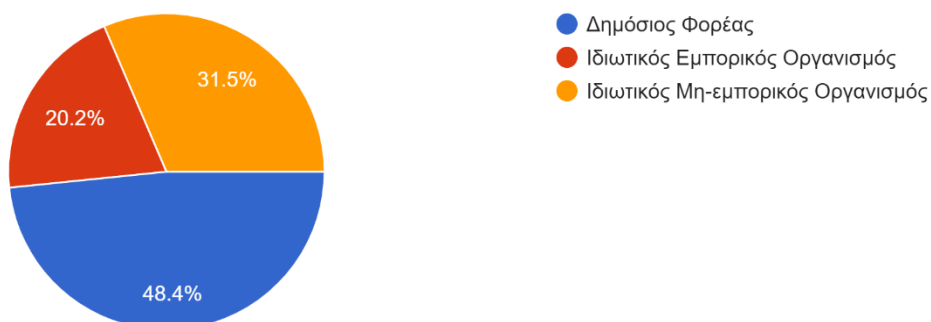
Βάσει των απαντήσεων που δόθηκαν διαπιστώνεται ότι η πλειοψηφία είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών (ποσοστό της τάξης του 76,6%) και ακολουθούν οι Απόφοιτοι Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ποσοστό της τάξης του 21%) και οι Απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ποσοστό της τάξης του 2,4%). Το επίπεδο εκπαίδευσης των ενδιαφερόμενων απεικονίζεται στο Γράφημα 2.

Γράφημα 2: Επίπεδο εκπαίδευσης ενδιαφερόμενων.

Από τους 124 ενδιαφερόμενους οι 60 (ποσοστό της τάξης του 48,4%) προέρχονται από την κατηγορία οντοτήτων / δυνητικών δικαιούχων του προγράμματος των «Δημόσιων φορέων», οι 39 (ποσοστό της τάξης του 31,5%) από την κατηγορία των «Ιδιωτικών Μη – εμπορικών Οργανισμών» (συμπεριλαμβανομένων και των ΜΚΟ) και οι 25 (ποσοστό της τάξης του 20,2%) από την κατηγορία των «Ιδιωτικών Εμπορικών Οργανισμών». Η εκπροσώπησή τους ως προς τις οντότητες / δυνητικούς δικαιούχους του προγράμματος αποτυπώνεται στο Γράφημα 3.

Γράφημα 3: Κατηγορίες οντοτήτων / δυνητικών δικαιούχων που εκπροσωπούν οι ενδιαφερόμενοι.

Από την ανάλυση των απαντήσεων που δόθηκαν προκύπτει ότι στο πλαίσιο του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE το μεγαλύτερο ενδιαφέρον συγκεντρώνει ο τομέας προτεραιότητας «Περιβάλλον και Αποδοτικότητα Πόρων» (ποσοστό της τάξης του 25,8%) . Ακολουθούν οι τομείς προτεραιότητας «Φύση και Βιοποικιλότητα» (ποσοστό της τάξης του 20,2%), «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή» (ποσοστό της τάξης του 19,4%). «Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση και Πληροφόρηση» (ποσοστό της τάξης του 16,9%), «Μετριασμός Κλιματικής Αλλαγής» (ποσοστό της τάξης του 11,3%) και «Κλιματική Διακυβέρνηση και Πληροφόρηση» (ποσοστό της τάξης του 6,5%).

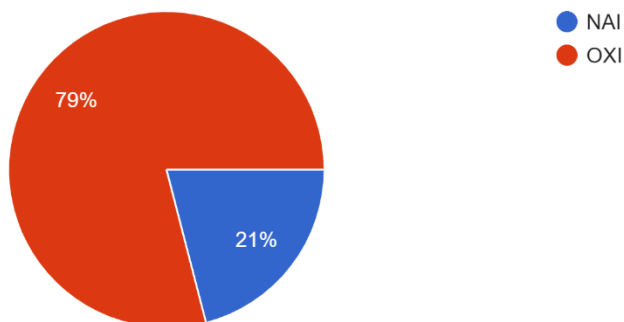
Γράφημα 4: Ενδιαφέρον των συμμετεχόντων σε σχέση με τους τομείς προτεραιότητας του Προγράμματος LIFE.

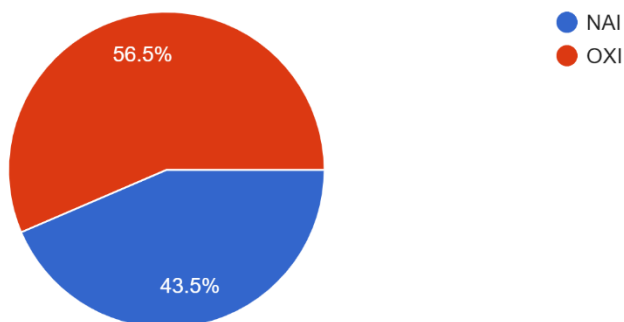
Όπως φαίνεται στο Γράφημα 5 η πλειοψηφία των ενδιαφερόμενων δεν έχει εμπειρία από την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (98 ενδιαφερόμενοι ήτοι ποσοστό της τάξης του 79%).

Γράφημα 5: Εμπειρία των συμμετεχόντων σε σχέση με τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE.

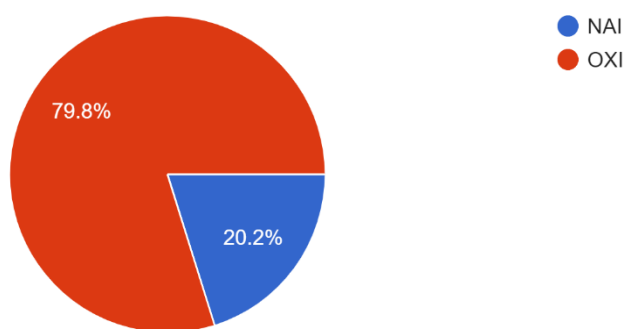
Αντίστοιχα το μεγαλύτερο ποσοστό των ενδιαφερόμενων (56,5%) δεν έχει μεγάλη εμπειρία στην υλοποίηση έργων στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα. Η αναλογία εκείνων που έχουν εμπειρία σε σύγκριση με εκείνους που δεν έχουν εμπειρία στην υλοποίηση έργων LIFE απεικονίζεται στο Γράφημα 6.

Γράφημα 6: Εμπειρία των συμμετεχόντων σε σχέση με τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE.

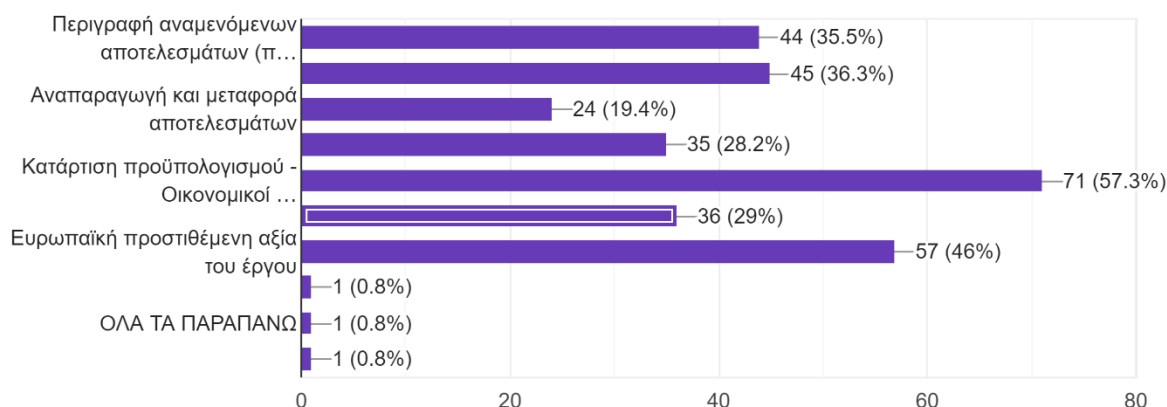
Από τους 124 ενδιαφερόμενους οι 99 (ποσοστό της τάξης του 79.8%) δεν έχουν παρακολουθήσει ξανά σεμινάριο συγγραφής πρότασης της GRLTF στο παρελθόν, ενώ οι 25 (ποσοστό της τάξης του 20,2%) έχουν συμμετάσχει σε προηγούμενη σχετική δραστηριότητα. Η αναλογία αποτυπώνεται στο Γράφημα 7.

Γράφημα 7: Εμπειρία των συμμετεχόντων σε σχέση με τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE.

Τέλος, χαρτογραφήθηκαν οι προσδοκίες των συμμετεχόντων σε σχέση με εκείνες τις ενότητες της συγγραφής πρότασης LIFE, που τους έχουν δυσκολέψει ή/ και αναμένεται να τους δυσκολέψουν. Κυριαρχεί η ενότητα «Κατάρτιση προϋπολογισμού» με 71 απαντήσεις (ποσοστό της τάξης του 57,3%) και ακολουθούν οι ενότητες «Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία» με 57 απαντήσεις (ποσοστό της τάξης του 46%), «Βιωσιμότητα του έργου» με 45 απαντήσεις (ποσοστό της τάξης του 36,3%), «Περιγραφή αναμενομένων αποτελεσμάτων» με 44 απαντήσεις (ποσοστό της τάξης του 35,5%), «Εμπλοκή ενδιαφερόμενων μερών» με 36 απαντήσεις (ποσοστό της τάξης του 29%), «Συγκρότηση εταιρικού σχήματος» με 35 απαντήσεις (ποσοστό της τάξης του 28,2%), «Αναπαραγωγή και μεταφορά αποτελεσμάτων» με 24 απαντήσεις (ποσοστό της τάξης του 19,4%). Επίσης καταγράφηκε από μια απάντηση για την «Δομή», «Όλα τα παραπάνω» και «Δεν έχω ξαναγράψει πρόταση» με ποσοστά της τάξης του 0,8%. Οι απαντήσεις απεικονίζονται στο Γράφημα 8.

Γράφημα 8: Δυσκολίες κατά την σύνταξη αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE.

Από τους 124 ενδιαφερόμενους τελικά συμμετείχαν με φυσική παρουσία στην πρώτη ενότητα 94 συμμετέχοντες + 6 ακόμη στη μεταγενέστερη ημέρα = 100 συνολικά, στη δεύτερη ενότητα 79 συμμετέχοντες

και στην τρίτη 58 συμμετέχοντες (μέσω της πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης e-Presence λόγω της πανδημίας COVID-19). Η αρχιτεκτονική των ενοτήτων αναπτύσσεται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1 Προγραμματισμός σεμιναρίου συγγραφής πρότασης LIFE.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ LIFE 2020 - ΗΜΕΡΑ 1Η					
Ημερομηνία: 20/1/2020					
Θέματα (υποενότητες)	Ώρα (ω:λλ)	Διάρκεια (ω:λλ)	Εκπαιδευτικές Τεχνικές (για κάθε υποενότητα)	Εκπαιδευτικά μέσα	Υπεύθυνος
Γενικές πληροφορίες					
Εισαγωγή – Αυτοπαρουσίαση – Γνωριμία – Παρουσίαση στόχων σεμιναρίου	10:00	0:45	Συζήτηση	PPT	Δημήτριος Χωματίδης
Γενικές πληροφορίες για το υποπρόγραμμα LIFE Περιβάλλον (τομείς προτεραιότητας, θεματικές κατηγορίες)	10:45	0:20	Εμπλουτισμένη εισήγηση	PPT	Δημήτριος Χωματίδης, Βασίλειος Μποντζώρλος
Γενικές πληροφορίες για το υποπρόγραμμα LIFE Δράση για το Κλίμα (τομείς προτεραιότητας, θεματικές κατηγορίες)	11:05	0:20	Εμπλουτισμένη εισήγηση	PPT	Νικόλαος Ψημμένος
Δημιουργία ομάδων εργασίας	11:25	0:15			
Διάλειμμα	11:40	0:30			
Ανάλυση προβλήματος // Εργαστήριο					
Περιβαλλοντικό πρόβλημα – Αιτίες & Επιπτώσεις	12:10	0:20	Συζήτηση	Flip-chart	
Δημιουργία δενδροειδούς ανάλυσης προβλήματος	12:30	0:45	Άσκηση σε ομάδες	Hand-Out	Δημήτριος Χωματίδης, Βασίλειος Μποντζώρλος, Νικόλαος Ψημμένος
Διάλειμμα - Ελαφρύ γεύμα	13:15	1:00			
Παρουσίαση ομάδων	14:15	1:00	Άσκηση σε ομάδες	Flip-chart	
Συζήτηση // Συμπεράσματα	15:15	0:30			

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ LIFE - ΗΜΕΡΑ 2Η

Ημερομηνία: 19/2/2020

ΘΕΜΑΤΑ	Ώρα έναρξης	Διάρκεια	Εκπαιδευτικές Τεχνικές	Εκπαιδευτικά Μέσα	Υπεύθυνος
ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ					
Προσέλευση συμμετεχόντων & εγγραφή στο σεμινάριο	10:00 π.μ.	30 λεπτά			
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ από την TASK FORCE					
Οι κατηγορίες Δράσεων των έργων LIFE: Πλαίσιο 6 Δράσεων - C Forms & Key Project Indicators	10:30 π.μ.	45 λεπτά	Εμπλουτισμένη εισήγηση	PPT, Print HandOuts	Δημήτριος Χωματίδης
Η σημασία της αντιστοίχισης και της ορθής επιλογής Δράσεων βάσει του δομημένου Problem Tree	11:15 π.μ.	15 λεπτά	Εμπλουτισμένη εισήγηση	PPT	Βασίλειος Μποντζώρλος, Νικόλαος Ψημμένος
Δημιουργία Ομάδων Εργασίας	11:30 π.μ.	15 λεπτά	Συζήτηση-Προετοιμασία	Print HandOuts	Δημήτριος Χωματίδης, Βασίλειος Μποντζώρλος, Νικόλαος Ψημμένος
<i>Διάλειμμα – Σνακ & Καφές</i>	11:45 π.μ.	15 λεπτά			
ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ // ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
Επανασύνδεση με το Problem Tree & γνωριμία με τα Brainstorming Softwares: The Coggle app	12:00 μ.μ.	0:30	Άσκηση σε ομάδες	Συζήτηση, PPT, Print HandOuts	Δημήτριος Χωματίδης, Βασίλειος Μποντζώρλος, Νικόλαος Ψημμένος
Διασύνδεση "Problem Tree" με Δράσεις και αναμενόμενα Αποτελέσματα	12:30 μ.μ.	0:30	Άσκηση σε ομάδες	Συζήτηση, Interactive Coggle	Δημήτριος Χωματίδης, Βασίλειος Μποντζώρλος, Νικόλαος Ψημμένος
Ποσοτικοποίηση Αναμενόμενων Αποτελεσμάτων: KPIs	13:00 μ.μ.	0:30	Άσκηση σε ομάδες	Συζήτηση	Δημήτριος Χωματίδης, Βασίλειος Μποντζώρλος, Νικόλαος Ψημμένος
<i>Διάλειμμα – Ελαφρύ Γεύμα</i>	13:30 μ.μ.	30 λεπτά			

Παρουσίαση ομάδων	14:00 μ.μ.	60 λεπτά	Άσκηση σε ομάδες	Συζήτηση, Interactive Coggle	Δημήτριος Χωματίδης, Βασίλειος Μποντζώρλος, Νικόλαος Ψημμένος
ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	15:00 μ.μ.				

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ LIFE 2020 - ΗΜΕΡΑ 3Η					
Ημερομηνία: 23/3/2020					
EU Added Value (130 λεπτά)					
Βασικές έννοιες – Βιωσιμότητα, αναπαραγωγή, μεταφορά, προστιθέμενη αξία για την ΕΕ, συνέργειες, διακρατικότητα, C2M – Καλά παραδείγματα	10:00	0:40	Εμπλουτισμένη εισήγηση, Μελέτη περίπτωσης	Hand-Out, PPT	Elias Demian
Ενσωμάτωση βασικών εννοιών στις προτάσεις	10:40	0:30	Άσκηση σε ομάδες / Καταγισμός ιδεών	Flip-chart	Elias Demian, Δημήτριος Χωματίδης, Σπυριδούλα Ντεμίρη, Κατερίνα Κουτσοβούλου
Διάλειμμα	11:10	0:10			
Παρουσίαση ομάδων	11:20	1:00	Άσκηση σε ομάδες	Flip-chart	Elias Demian
Συνοπτικό υπόμνημα - Περιεχόμενα	12:20	0:30	Εμπλουτισμένη εισήγηση	PPT	Δημήτριος Χωματίδης
Πλήρης πρόταση – Περιεχόμενα	12:50	0:30	Εμπλουτισμένη εισήγηση	PPT	Σπυριδούλα Ντεμίρη
Τοποθέτηση περιεχομένου στα πεδία – Που βάζουμε, τι	13:20	0:15	Μελέτη περίπτωσης	PPT	Elias Demian
Διάλειμμα	13:35	0:10			
Προϋπολογισμός (105 λεπτά)					
Δαπάνες - Προϋπολογισμός	13:45	0:30	Εμπλουτισμένη εισήγηση	PPT	Κατερίνα Κουτσοβούλου
Κοστολόγηση δράσεων	14:15	0:30	Άσκηση σε ομάδες	Hand-Out (LIFE excel sheets)	Elias Demian, Δημήτριος Χωματίδης, Σπυριδούλα Ντεμίρη,

					Κατερίνα Κουτσο-βούλου
Διάλειμμα – Ελαφρύ Γεύμα	14:45	0:45			
Παρουσίαση ομάδων (Κανόνας 2%, Λειτουργικές δαπάνες, Εξωτερική βοήθεια, Επιλεξιμότητα)	15:30	0:45	Συζήτηση, Ερωτήσεις - Απαντήσεις		Κατερίνα Κουτσο-βούλου

Το σεμινάριο ξεκίνησε με μια γενικού τύπου συζήτηση μεταξύ των διοργανωτών και των συμμετεχόντων με σκοπό την γνωριμία τους αλλά και την παρουσίαση των στόχων του σεμιναρίου. Στο πλαίσιο αυτό, δόθηκαν οργανωτικές λεπτομέρειες (χρονοδιάγραμμα, διαλείμματα, κλπ.), πληροφορίες σχετικά με την τοποθεσία, τις διαδικασίες και τους θεσπισμένους κανόνες (σίγαση κινητών τηλεφώνων, απαγόρευση καπνίσματος κλπ). Ακολούθησαν εισηγήσεις επικεντρωμένες στην αρχιτεκτονική του υποπρογράμματος LIFE Περιβάλλον και του υποπρογράμματος LIFE Δράση για το Κλίμα. Οι εκπαιδευόμενοι αφού κατανόησαν τη διάρθρωση των υποπρογραμμάτων, ομαδοποιήθηκαν με βάση το ενδιαφέρον τους για τους τομείς προτεραιότητάς του (LIFE Περιβάλλον και Αποδοτικότητα των Πόρων, LIFE Φύση και Βιοποικιλότητα, LIFE Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση και Πληροφόρηση, LIFE Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση και Πληροφόρηση, LIFE Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή LIFE Κλιματική Διακυβέρνηση και Πληροφόρηση).

Στην πρώτη ενότητα του σεμιναρίου προσδιορίστηκε ένα περιβαλλοντικό πρόβλημα ανά ομάδα εργασίας και με την χρήση πινάκων σεμιναρίου (flipcharts) καταγράφηκαν από τους συμμετέχοντες πιθανές αιτίες και επιπτώσεις του. Στην συνέχεια τα ευρήματα ταξινομήθηκαν από τις ομάδες εργασίας και δημιουργήθηκε μια δενδροειδής ανάλυση του κάθε περιβαλλοντικού προβλήματος. Τα αποτελέσματα από αυτήν τη διαδικασία επικοινωνήσαν αντιπρόσωποι των ομάδων εργασίας στο σύνολο των συμμετεχόντων. Η μέθοδος αυτή επέτρεψε την ανταλλαγή πληροφοριών και αποτέλεσε μια εξαιρετική ευκαιρία για να έχουν όλοι οι συμμετέχοντες το ίδιο επίπεδο γνώσης. Παράλληλα, συνέβαλε στην ενδυνάμωση της κοινωνικότητας και την προώθηση της διαδραστικότητας και της επικοινωνίας.

Στη δεύτερη ενότητα επισημάνθηκαν δράσεις συνδεδεμένες με την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού προβλήματος ανά ομάδα εργασίας με την χρήση flipcharts. Οι ομάδες εργασίας αντιστοίχησαν τις δράσεις με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, πραγματοποιώντας ποιοτικό και ποσοτικό προσδιορισμό των δράσεων ενός προτεινόμενου έργου.

Η τρίτη ενότητα είχε περισσότερο τεχνική διάσταση. Μέσα από περιπτωσιολογική μελέτη ενός έργου αναλύθηκε η προστιθέμενη αξία της ΕΕ υπό το πρίσμα του επιπέδου βιωσιμότητας του έργου, της δυνατότητας αναπαραγωγής ή/ και μεταφοράς της τεχνικής, μεθοδολογίας, διαδικασίας που εφαρμόστηκε για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού προβλήματος σε άλλο πλαίσιο ή τομέα αντίστοιχα, της δυνατότητας ανάπτυξης συνεργειών, της διακρατικής του προοπτικής κλπ. Στο πλαίσιο αυτό ζητήθηκε από τις ομάδες των συμμετεχόντων να προσαρμόσουν τα στοιχεία αυτά στο προτεινόμενο έργο. Στην συνέχεια πραγματοποιήθηκε άσκηση για εκπαίδευση στα αντικείμενα της συμπλήρωσης του συνοπτικού υπομνήματος και της πλήρους πρότασης ενός προτεινόμενου έργου, των δαπανών, του προϋπολογισμού και των δράσεων που αναπτύσσονται κλπ.

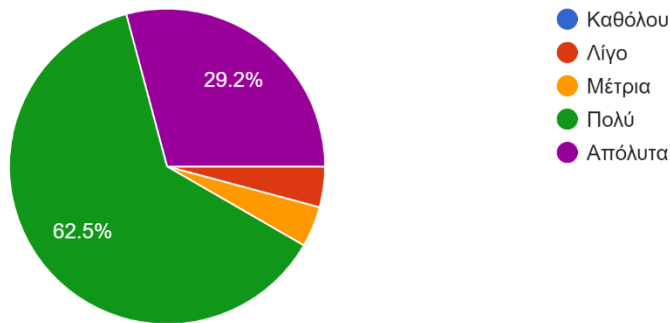
Αξιολόγηση

Αποσκοπώντας στον προσδιορισμό, κατά τρόπο συστηματικό και αντικειμενικό, του αποτελέσματος της δραστηριότητας διοργάνωσης των σεμιναρίων σε σχέση με τους στόχους τους οποίους αυτή επεδίωξε, αλλά και την καταλληλότητα των μέσων και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν για την επίτευξή τους, η ομάδα GRLTF δημιούργησε ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της διαδικασίας μέσω της εφαρμογής “Google forms” και το έστειλε στους συμμετέχοντες της διά ζώσης εκπαίδευσης.

Από τους 100 που συμμετείχαν στην πρώτη ενότητα απάντησαν στο ερωτηματολόγιο οι 25 ήτοι ποσοστό της τάξης του 25%.

Οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες αποτυπώνονται στα ακόλουθα γραφήματα.

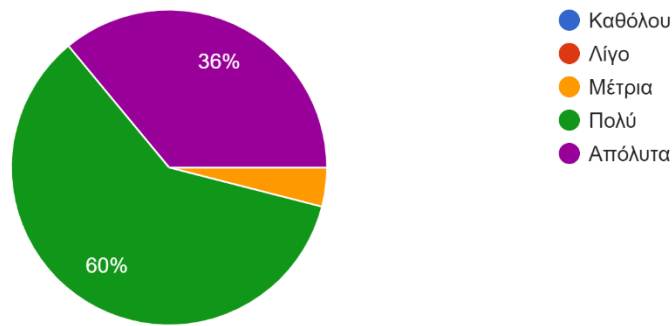
Γράφημα 9: Αξιολόγηση της προσδοκίας των συμμετεχόντων στην 1^η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

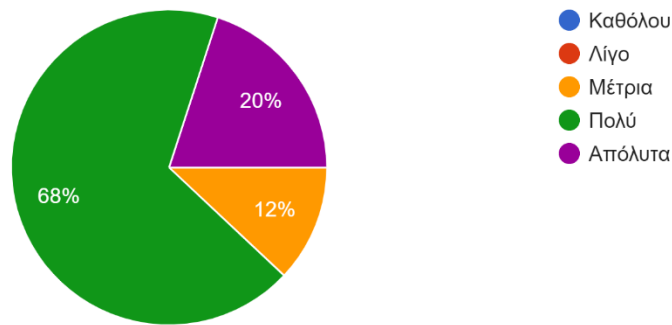
Γράφημα 10: Αξιολόγηση του μεγέθους των συμμετεχόντων στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Γράφημα 11: Αξιολόγηση του ενδιαφέροντος των συμμετεχόντων στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

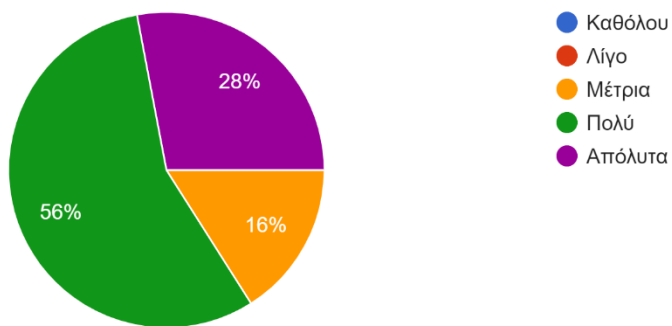
Γράφημα 12: Αξιολόγηση του περιεχομένου των συμμετεχόντων στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

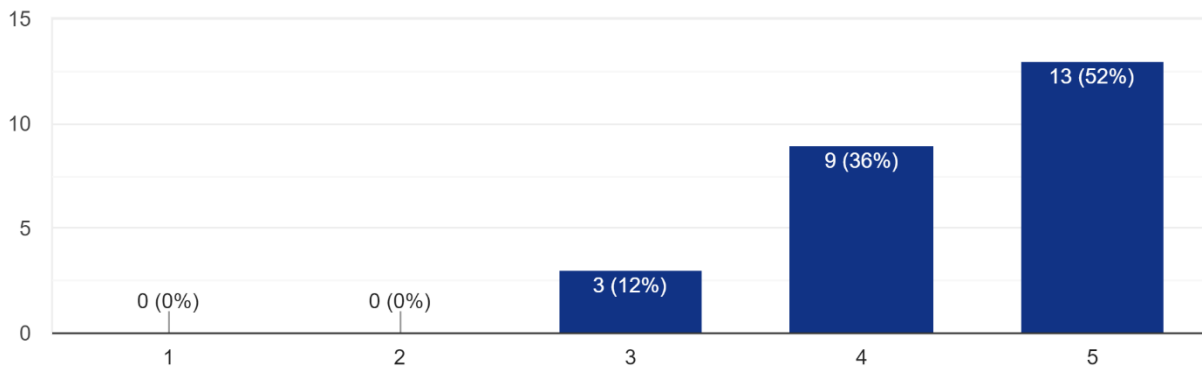
Γράφημα 13: Αξιολόγηση του περιεχομένου των συμμετεχόντων στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

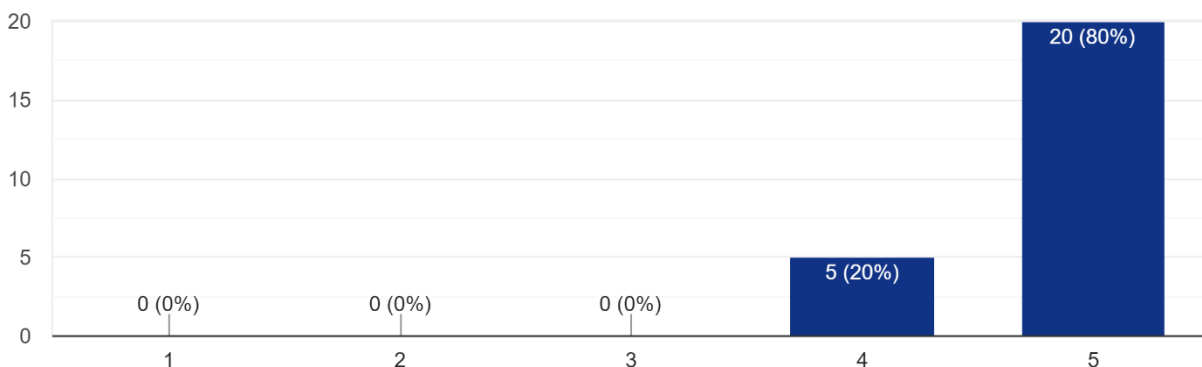
Γράφημα 14: Αξιολόγηση της διαδικασίας των συμμετεχόντων στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

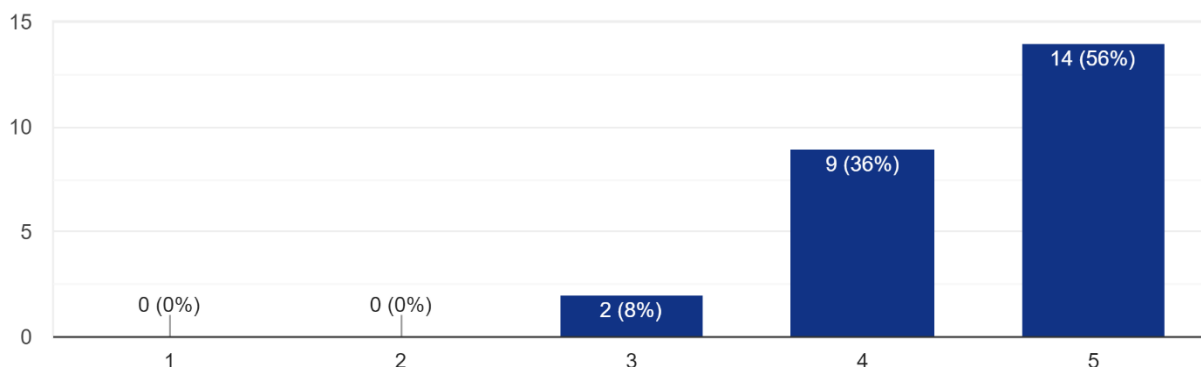
Γράφημα 15: Αξιολόγηση της μεταδοτικότητας των εκπαιδευτών στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

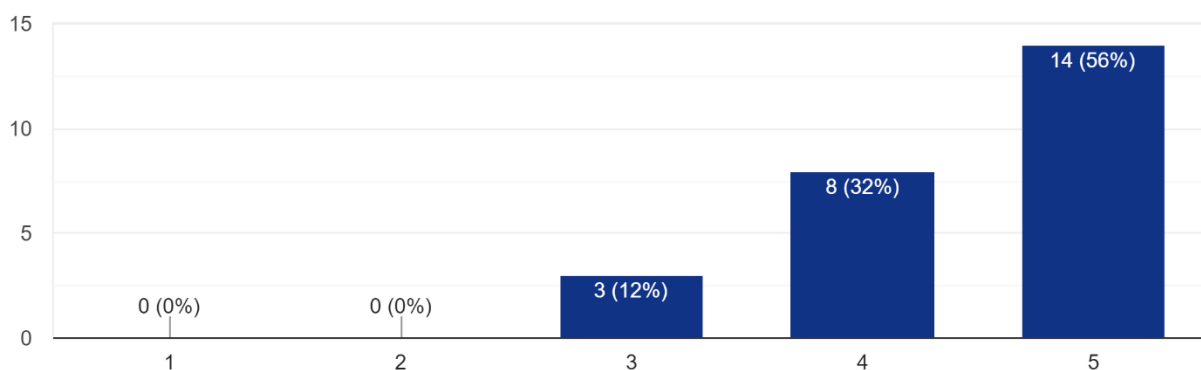
Γράφημα 16: Αξιολόγηση της γνώσης του αντικείμενου από τους εκπαιδευτές στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

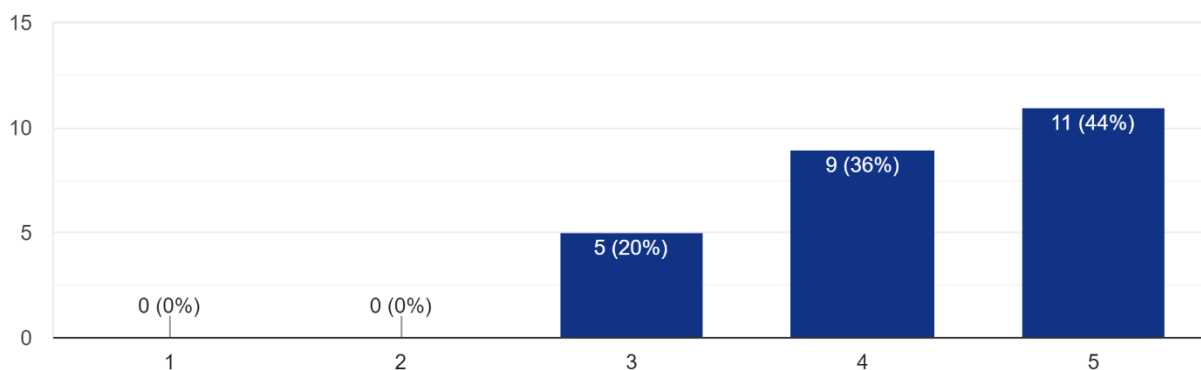
Γράφημα 17: Αξιολόγηση της προετοιμασίας υλικού από τους εκπαιδευτές στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

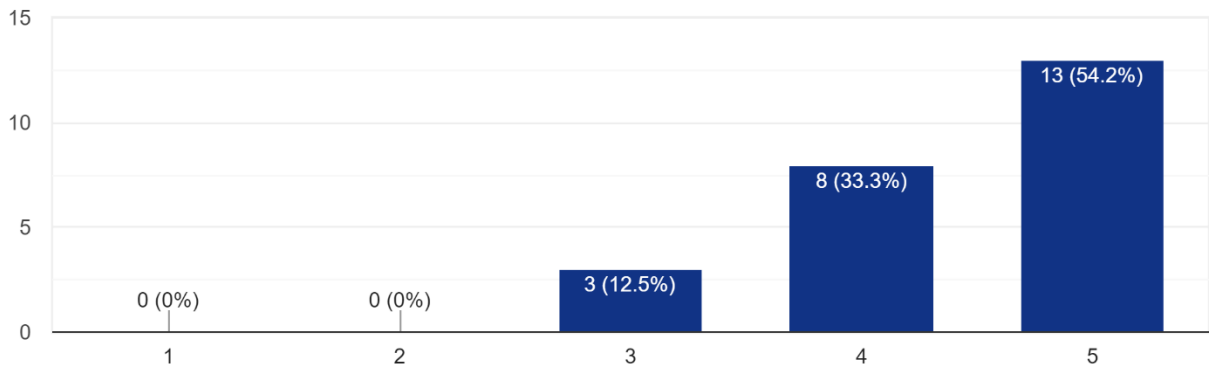
Γράφημα 18: Αξιολόγηση της οργάνωσης περιεχομένου σεμιναρίου από τους εκπαιδευτές στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

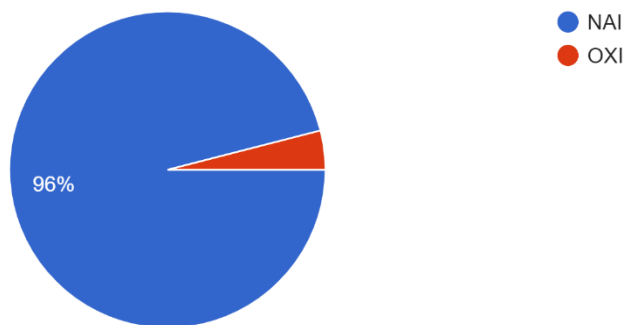
Γράφημα 19: Αξιολόγηση της χρήσης πολλαπλών εκπαιδευτικών τεχνικών μεθοδολογιών και μέσων από τους εκπαιδευτές στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

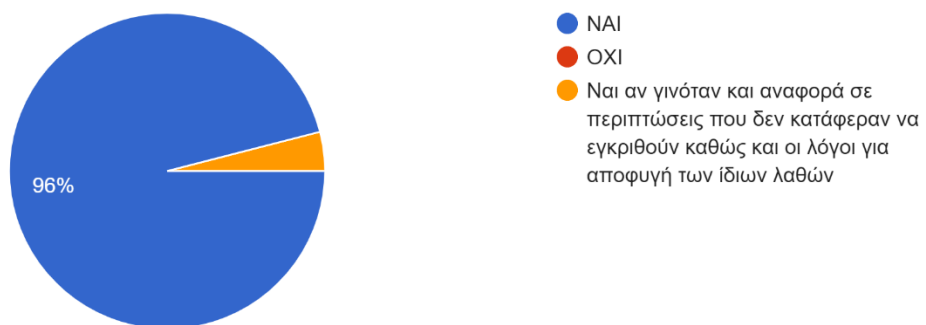
Γράφημα 20: Αξιολόγηση της ικανότητας συγκέντρωσης ενδιαφέροντος του κοινού/ Ενθάρρυνσης για ενεργή συμμετοχή από τους εκπαιδευτές στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

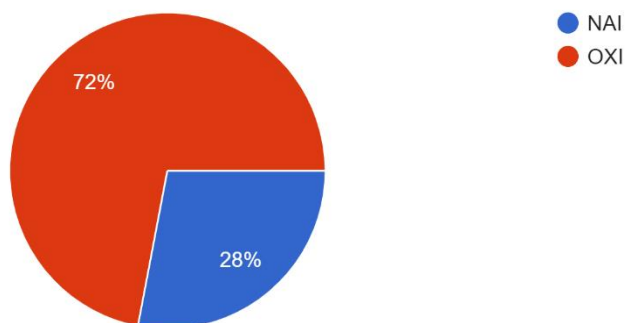
Γράφημα 21: Αξιολόγηση του βαθμού απόκτησης νέας γνώσης των συμμετεχόντων στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Γράφημα 22: Αξιολόγηση του βαθμού ενδιαφέροντος για συμμετοχή σε παρόμοιο στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Γράφημα 23: Αξιολόγηση προτάσεων για επόμενα σεμινάρια των συμμετεχόντων στην 1η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Από τα παραπάνω αποτελέσματα του ερωτηματολογίου αξιολόγησης της 1ης ενότητας του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE που συμπλήρωσαν οι εκπαιδευόμενοι, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

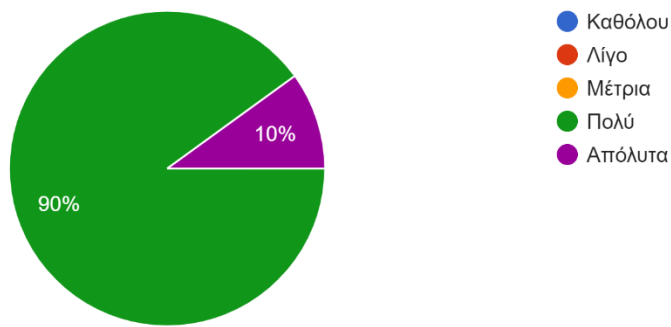
- Ποσοστό της τάξης του 91,7% των συμμετεχόντων έχει την άποψη ότι το σεμινάριο κάλυψε απόλυτα ή πολύ τις προσδοκίες τους.
- Ποσοστό της τάξης του 68% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι ο αριθμός συμμετεχόντων ήταν ιδανικός για την επίτευξη του εκπαιδευτικού σκοπού.
- Ποσοστό της τάξης του 96% των συμμετεχόντων υποστήριξε ότι οι εκπαιδευτικές μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν τους κράτησαν απόλυτα ή πολύ το ενδιαφέρον.
- Ποσοστό της τάξης του 88% των συμμετεχόντων εκτίμησε ότι το περιεχόμενο του σεμιναρίου ήταν απόλυτα ή πολύ εναρμονισμένο με τις ανάγκες τους.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το επίπεδο του σεμιναρίου ήταν κατάλληλο και ανταποκρίθηκε στις απαιτήσεις του κοινού.
- Ποσοστό της τάξης του 84% των συμμετεχόντων έκρινε ότι το μείγμα παρουσιάσεων και δραστηριοτήτων του σεμιναρίου ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο.
- Ποσοστό της τάξης του 88% των συμμετεχόντων εκτίμησε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους μεταδοτικότητας.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών υπήρξε απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους γνώσης του αντικειμένου.
- Ποσοστό της τάξης του 92% των συμμετεχόντων υποστήριξε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους προετοιμασίας του υλικού.
- Ποσοστό της τάξης του 88% των συμμετεχόντων απάντησε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών υπήρξε απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους οργάνωσης του περιεχομένου της 2ης ενότητας του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

- Ποσοστό της τάξης του 80% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους χρήσης πολλαπλών εκπαιδευτικών τεχνικών μεθοδολογιών και μέσων.
- Ποσοστό της τάξης του 87,5% των συμμετεχόντων υποστήριξε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους ικανότητας συγκέντρωσης ενδιαφέροντος του κοινού/ Ενθάρρυνσης για ενεργή συμμετοχή.
- Ποσοστό της τάξης του 96% των συμμετεχόντων εκτιμά ότι μέσα από την παρακολούθηση του σεμιναρίου έμαθε κάτι καινούργιο.
- Ποσοστό της τάξης του 96% των συμμετεχόντων θεωρεί ότι θα τους ενδιέφερε η συμμετοχή σε παρόμοιο σεμινάριο στο μέλλον.
- Διατυπώθηκαν από τους συμμετέχοντες προτάσεις βελτίωσης του σεμιναρίου της 1ης ενότητας του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE και συγκεκριμένα: «Ενδεχομένως να μην εμπίπτει στους στόχους του παρόντος σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων, όμως θα ήταν χρήσιμη η εξής πληροφορία: σε τί ποσοστό οι μεθοδολογίες/ καινοτόμες προσεγγίσεις / καλές πρακτικές που χρηματοδοτήθηκαν ως έργα LIFE έτυχαν ευρύτερης εφαρμογής η υιοθέτησης, επί του συνόλου των μέχρι σήμερα ολοκληρωμένων έργων LIFE (δηλαδή ποιο είναι το impact του ίδιου του προγράμματος LIFE)», «Θα ήθελα περισσότερο χρόνο για τις βιωματικές ασκήσεις. Νομίζω ότι για το πρώτο σεμινάριο ήταν το μόνο "αρνητικό" στοιχείο που μπορώ να σκεφτώ. Μας πήρε αρκετό χρόνο να συντονιστούμε σαν ομάδα οπότε ο χρόνος που είχαμε στη συνέχεια για να φτιάξουμε το δέντρο και να ετοιμάσουμε τη σύντομη παρουσίαση μου φάνηκε περιορισμένος», «Αντίγραφα εγκεκριμένων προτάσεων παρελθόντων ετών για όλους τους τομείς των σεμιναρίων», «The different groups should be more segregated so the work can be done in a more efficient and effective manner. Time allocation for the various group presentations should be more fair, because all subjects treated during these seminars are equally important», «Ίσως να βοηθούσε η τμηματοποίηση των συμμετεχόντων σε μικρότερες ομάδες κατά τις παρουσιάσεις και τις εργασίες. Επίσης η αναφορά και η υπόδειξη συγγραφικών λαθών από παλιότερες προτάσεις και η εισαγωγή στο σύστημα κατάθεσης», «να είναι μεγαλύτερης διάρκειας ώστε οι ομάδες να μπορούν να δουλέψουν περισσότερο μαζί» και «LIVE STREAMING ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ».

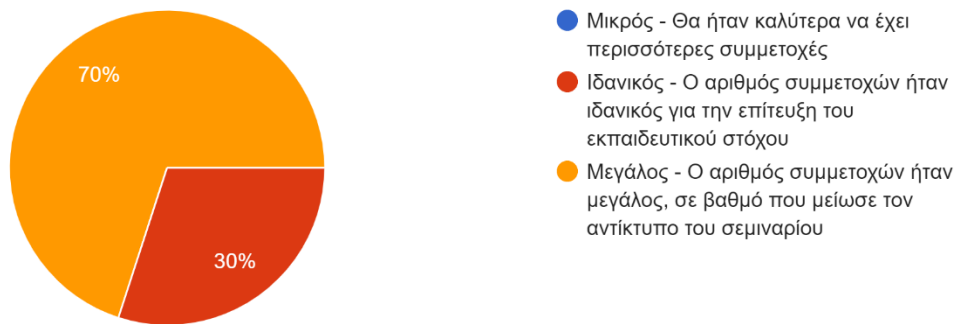
Από τους 79 που συμμετείχαν στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE απάντησαν στο ερωτηματολόγιο οι 10 ήτοι ποσοστό της τάξης του 12,66%.

Οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες αποτυπώνονται στα ακόλουθα γραφήματα.

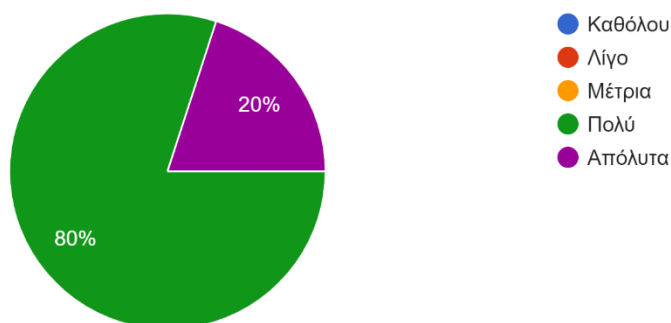
Γράφημα 24: Αξιολόγηση της προσδοκίας των συμμετεχόντων στην 2^η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Γράφημα 25: Αξιολόγηση του μεγέθους των συμμετεχόντων στην 2^η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

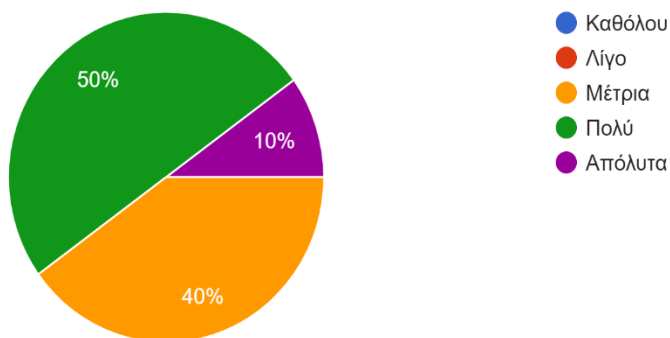

Γράφημα 26: Αξιολόγηση του ενδιαφέροντος των συμμετεχόντων στην 2^η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

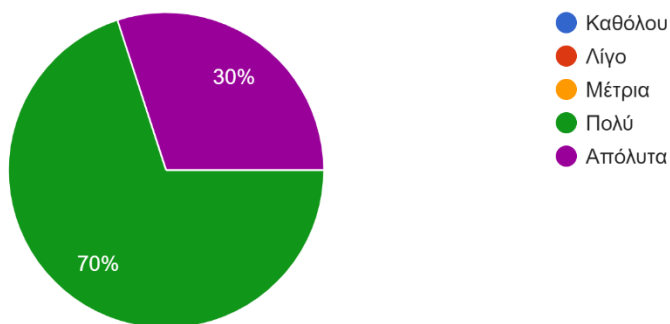
Γράφημα 27: Αξιολόγηση του περιεχομένου των συμμετεχόντων στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

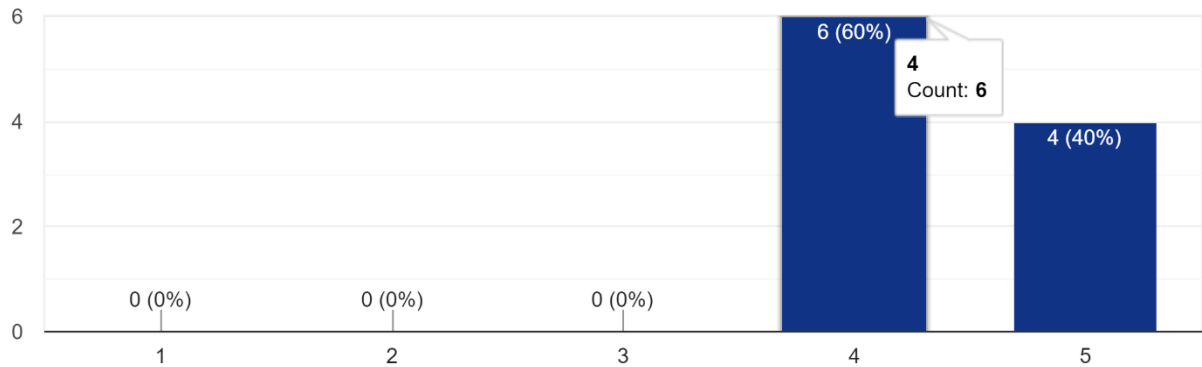
Γράφημα 28: Αξιολόγηση του περιεχομένου των συμμετεχόντων στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

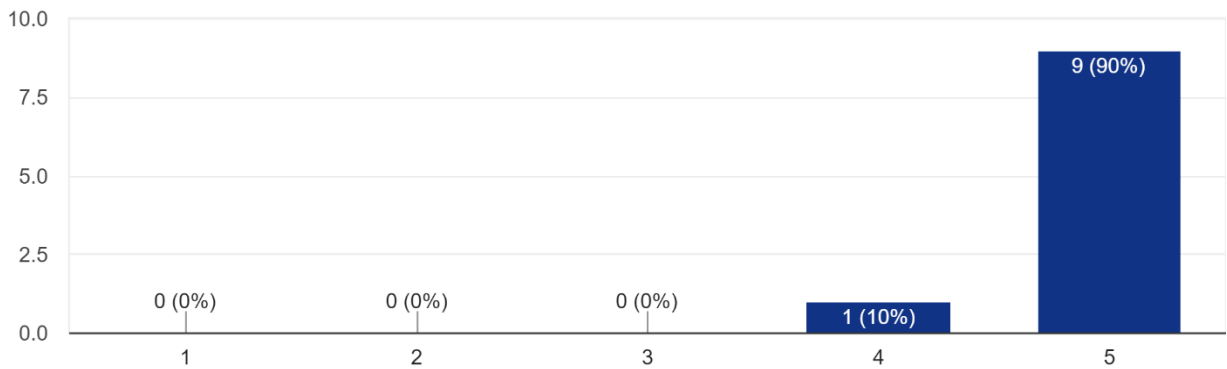
Γράφημα 29: Αξιολόγηση της διαδικασίας των συμμετεχόντων στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

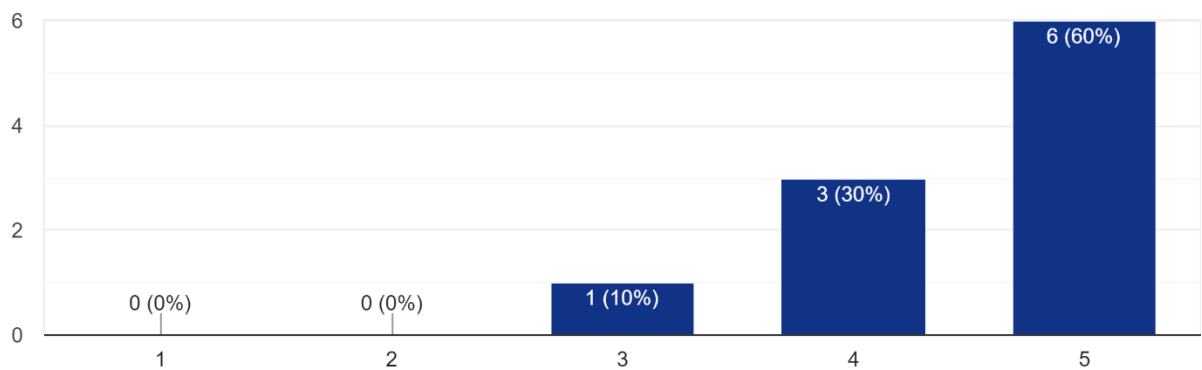
Γράφημα 30: Αξιολόγηση της μεταδοτικότητας των εκπαιδευτών στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

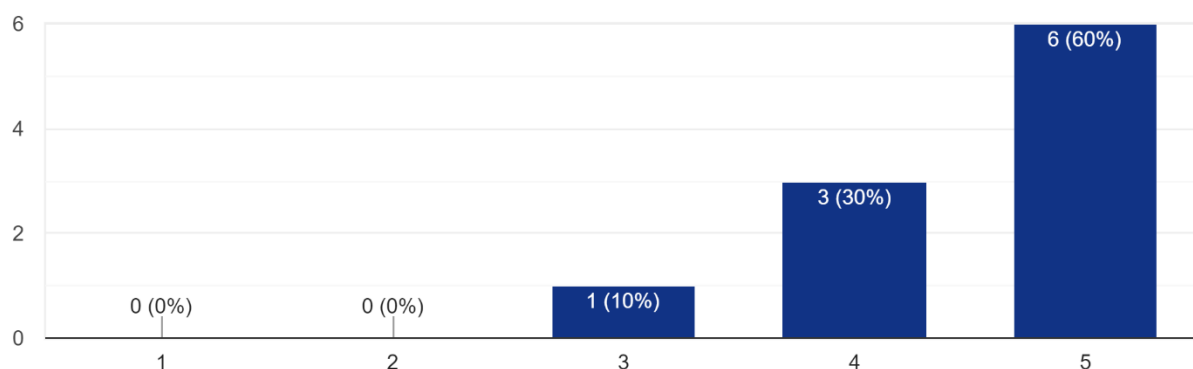
Γράφημα 31: Αξιολόγηση της γνώσης του αντικειμένου από τους εκπαιδευτές στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

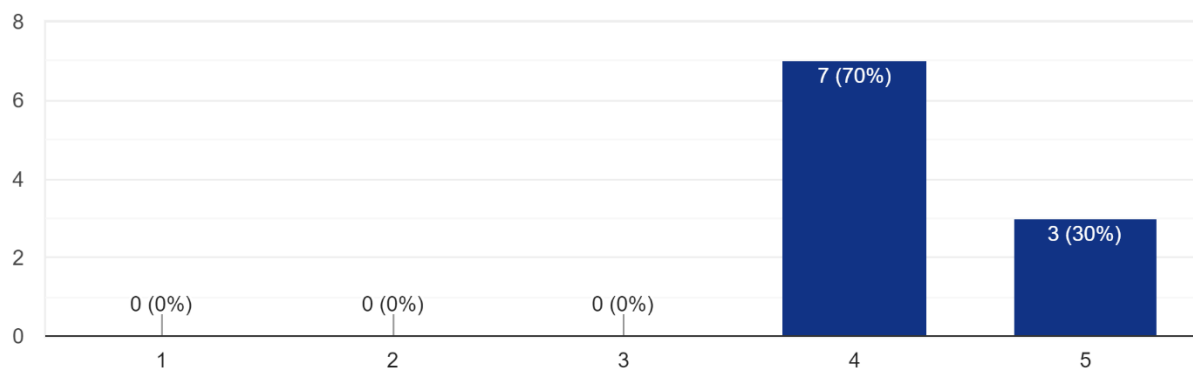
Γράφημα 32: Αξιολόγηση της προετοιμασίας υλικού από τους εκπαιδευτές στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

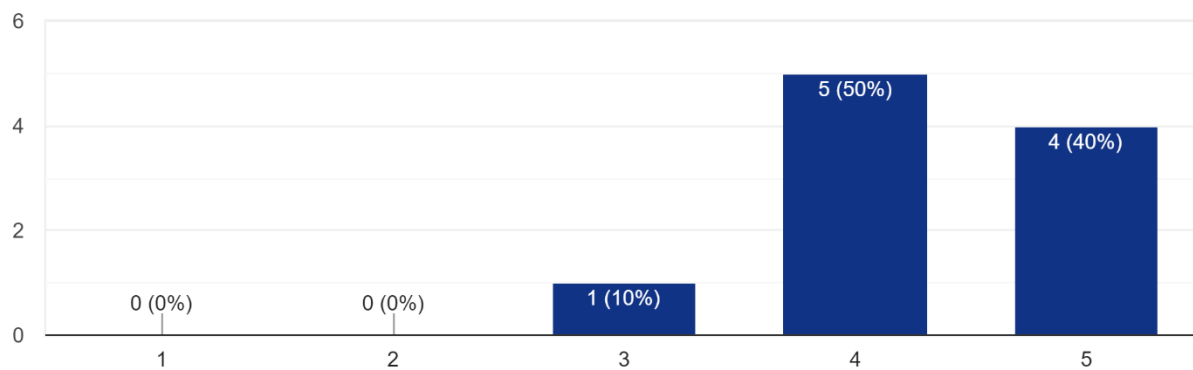
Γράφημα 33: Αξιολόγηση της οργάνωσης περιεχομένου σεμιναρίου από τους εκπαιδευτές στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

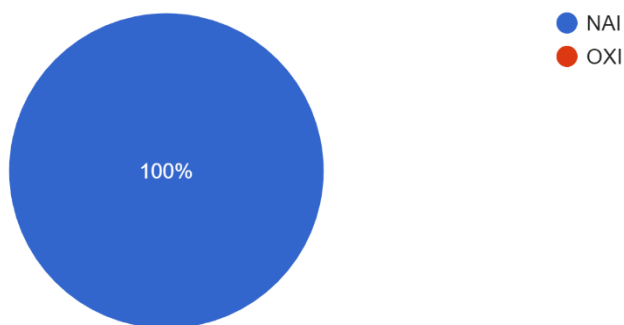
Γράφημα 34: Αξιολόγηση της χρήσης πολλαπλών εκπαιδευτικών τεχνικών μεθοδολογιών και μέσων από τους εκπαιδευτές στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

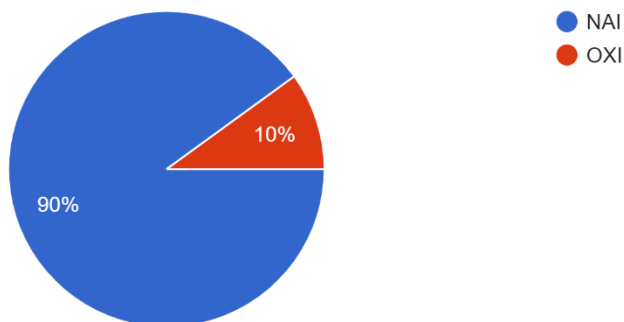
Γράφημα 35: Αξιολόγηση της ικανότητας συγκέντρωσης ενδιαφέροντος του κοινού/ Ενθάρρυνσης για ενεργή συμμετοχή από τους εκπαιδευτές στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

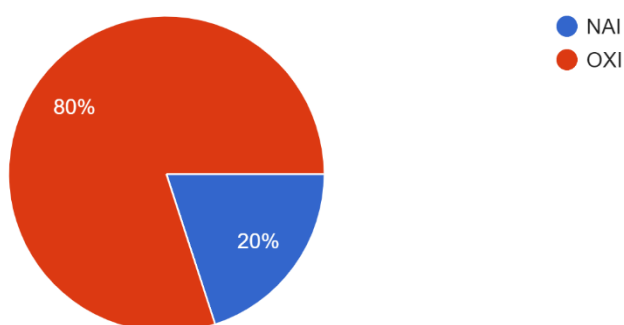
Γράφημα 36: Αξιολόγηση του βαθμού απόκτησης νέας γνώσης των συμμετεχόντων στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Γράφημα 37: Αξιολόγηση του βαθμού ενδιαφέροντος για συμμετοχή σε παρόμοιο στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Γράφημα 38: Αξιολόγηση προτάσεων για επόμενα σεμινάρια των συμμετεχόντων στην 2η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Η αξιολόγηση της 2ης ενότητας του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE, έτσι όπως στοιχειοθετείται από τις απαντήσεις που έδωσαν οι συμμετέχοντες, οδηγεί στην ακόλουθη ανάλυση:

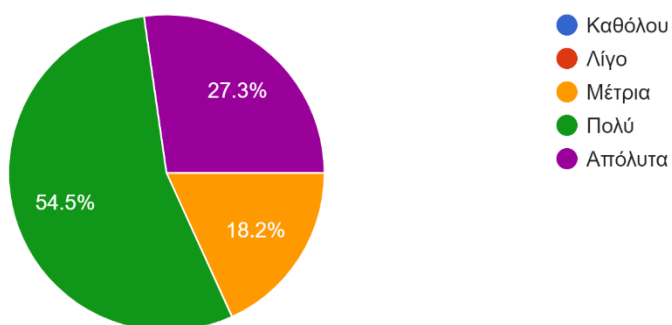
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων έχει την άποψη ότι το σεμινάριο κάλυψε απόλυτα ή πολύ τις προσδοκίες τους.
- Ποσοστό της τάξης του 30% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι ο αριθμός συμμετεχόντων ήταν ιδανικός για την επίτευξη του εκπαιδευτικού σκοπού.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων υποστήριξε ότι οι εκπαιδευτικές μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν τους κράτησαν απόλυτα ή πολύ το ενδιαφέρον.
- Ποσοστό της τάξης του 60% των συμμετεχόντων εκτίμησε ότι το περιεχόμενο του σεμιναρίου ήταν απόλυτα ή πολύ εναρμονισμένο με τις ανάγκες τους.
- Ποσοστό της τάξης του 90% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το επίπεδο του σεμιναρίου ήταν κατάλληλο και ανταποκρίθηκε στις απαιτήσεις του κοινού.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων έκρινε ότι το μείγμα παρουσιάσεων και δραστηριοτήτων του σεμιναρίου ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων εκτίμησε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους μεταδοτικότητας.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών υπήρξε απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους γνώσης του αντικειμένου.
- Ποσοστό της τάξης του 90% των συμμετεχόντων υποστήριξε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους προετοιμασίας του υλικού.
- Ποσοστό της τάξης του 90% των συμμετεχόντων απάντησε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών υπήρξε απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους οργάνωσης του περιεχομένου της 2ης ενότητας του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους χρήσης πολλαπλών εκπαιδευτικών τεχνικών μεθοδολογιών και μέσων.
- Ποσοστό της τάξης του 90% των συμμετεχόντων υποστήριξε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους ικανότητας συγκέντρωσης ενδιαφέροντος του κοινού/ Ενθάρρυνσης για ενεργή συμμετοχή.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων εκτιμά ότι μέσα από την παρακολούθηση του σεμιναρίου έμαθε κάτι καινούργιο.
- Ποσοστό της τάξης του 90% των συμμετεχόντων θεωρεί ότι θα τους ενδιέφερε η συμμετοχή σε παρόμοιο σεμινάριο στο μέλλον.
- Διατυπώθηκαν από τους συμμετέχοντες προτάσεις βελτίωσης του σεμιναρίου της 2ης ενότητας του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE και συγκεκριμένα: «Τμηματοποίηση του κοινού, καθώς παρατηρείται υψηλός βαθμός διαφοροποίησης της εμπειρίας και των αναγκών του κοινού. Ανάλογη -και βεβαίως ορθώς επιλεγμένη, δοθέντος αυτού του εύρους- ήταν και η οργάνωση της

ύλης και των μεθόδων του σεμιναρίου» και «Περισσότερες αξιολογημένες προτάσεις που έχουν περάσει ως παράδειγμα. Και τους λόγους που πιθανόν επιλέχτηκαν».

Από τους 58 που συμμετείχαν στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE απάντησαν στο ερωτηματολόγιο οι 11 ήτοι ποσοστό της τάξης του 18,96%.

Οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες απεικονίζεται στα παρακάτω γραφήματα.

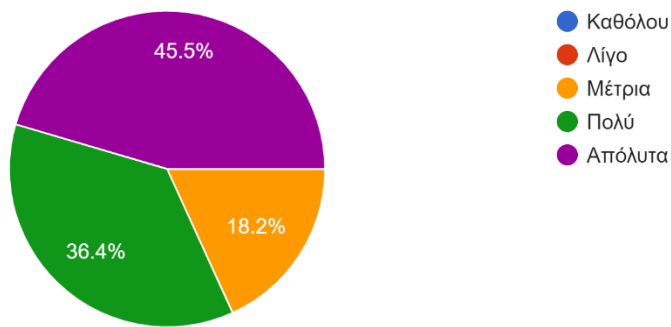
Γράφημα 39: Αξιολόγηση της προσδοκίας των συμμετεχόντων στην 3^η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

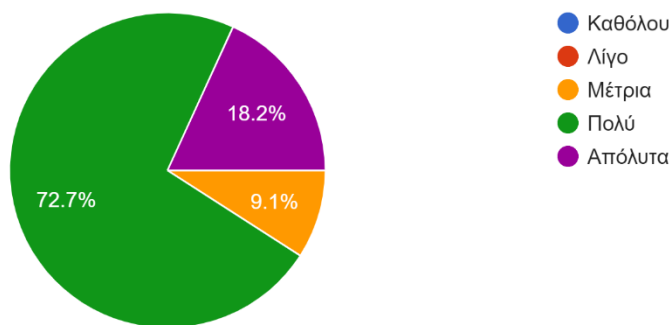
Γράφημα 40: Αξιολόγηση του μεγέθους των συμμετεχόντων στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

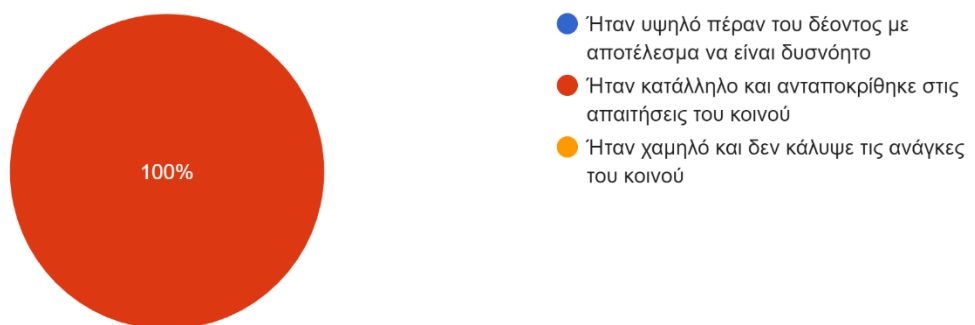
Γράφημα 41: Αξιολόγηση του ενδιαφέροντος των συμμετεχόντων στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

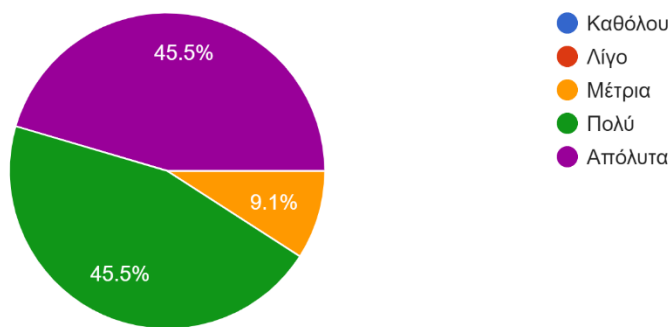
Γράφημα 42: Αξιολόγηση του περιεχομένου των συμμετεχόντων στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

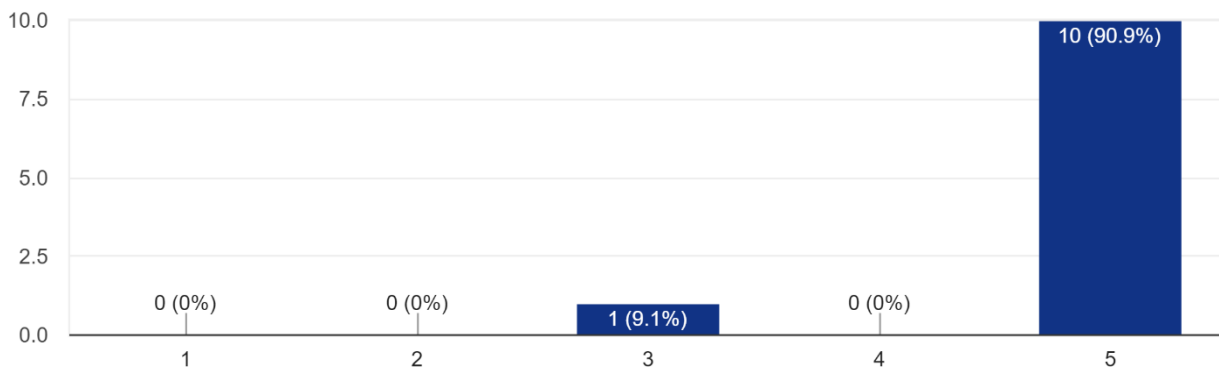
Γράφημα 43: Αξιολόγηση του περιεχομένου των συμμετεχόντων στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

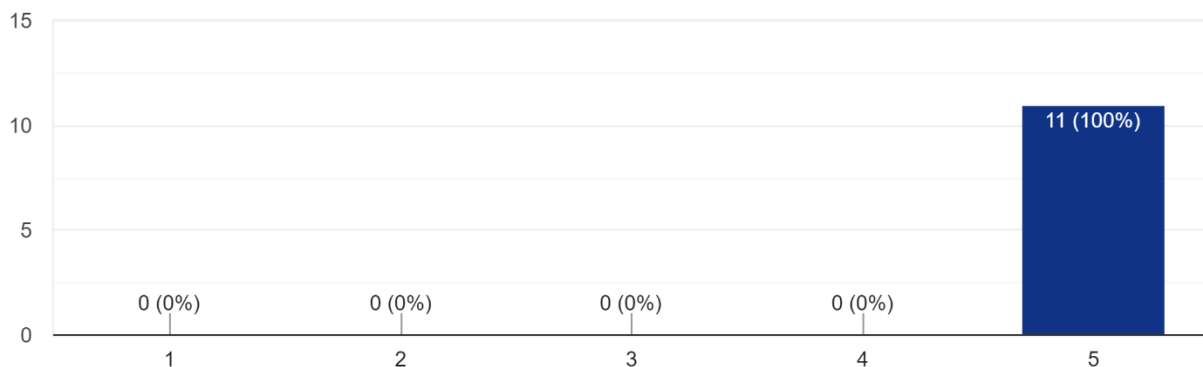
Γράφημα 44: Αξιολόγηση της διαδικασίας των συμμετεχόντων στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Γράφημα 45: Αξιολόγηση της μεταδοτικότητας των εκπαιδευτών στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

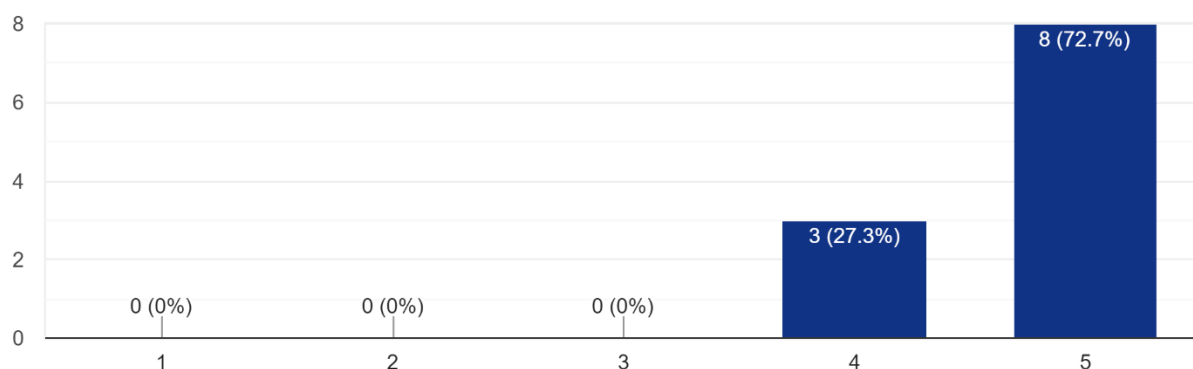

Γράφημα 46: Αξιολόγηση της γνώσης του αντικειμένου από τους εκπαιδευτές στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

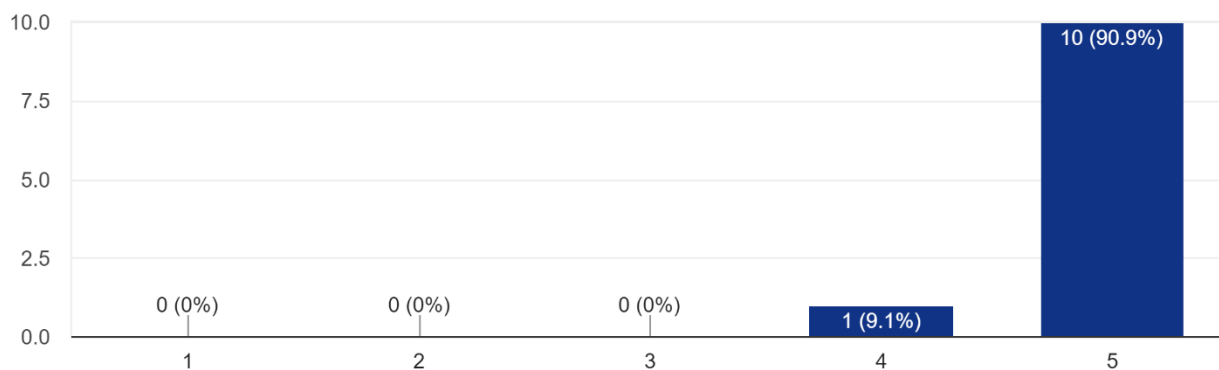

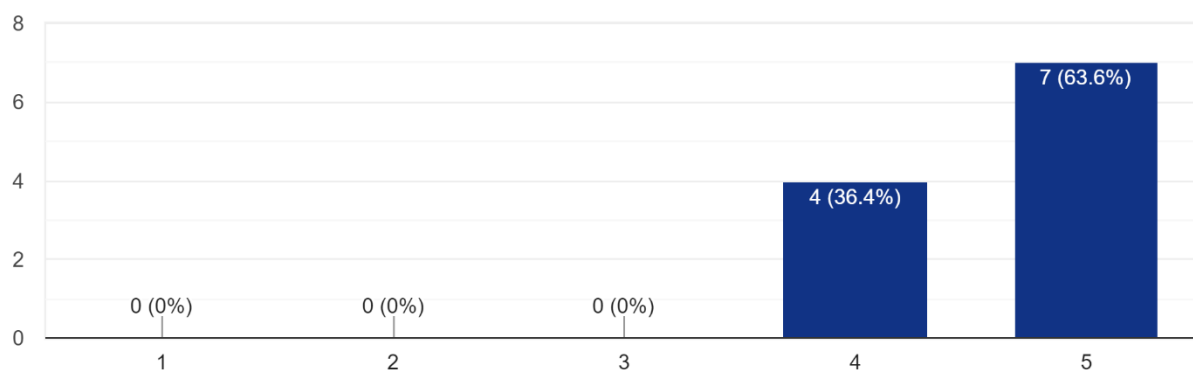
Γράφημα 47: Αξιολόγηση της προετοιμασίας υλικού από τους εκπαιδευτές στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

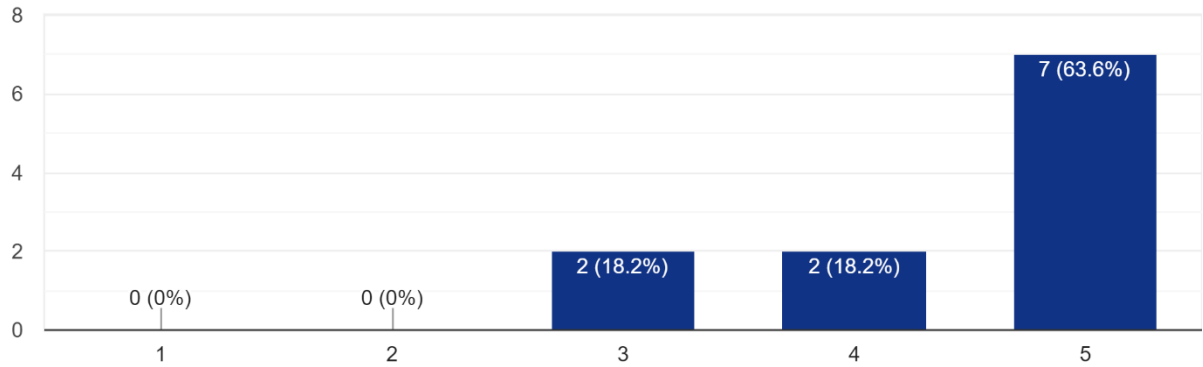
Γράφημα 48: Αξιολόγηση της οργάνωσης περιεχομένου σεμιναρίου από τους εκπαιδευτές στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

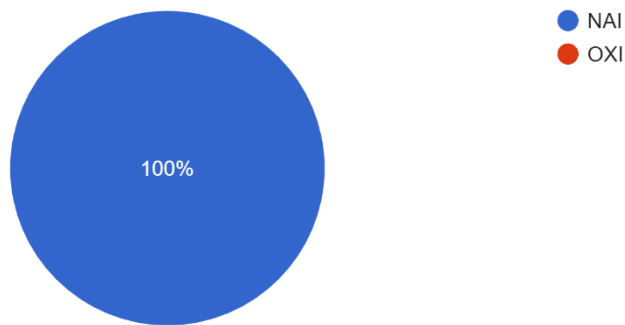
Γράφημα 49: Αξιολόγηση της χρήσης πολλαπλών εκπαιδευτικών τεχνικών μεθοδολογιών και μέσων από τους εκπαιδευτές στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

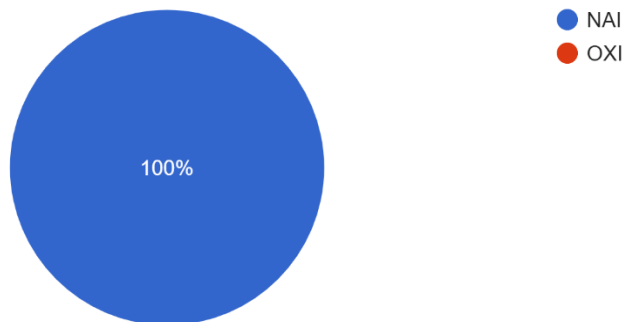
Γράφημα 50: Αξιολόγηση της ικανότητας συγκέντρωσης ενδιαφέροντος του κοινού/ Ενθάρρυνσης για ενεργή συμμετοχή από τους εκπαιδευτές στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE (κλίμακα: από 1 έως 5 με αυξανόμενο βαθμό ικανοποίησης)

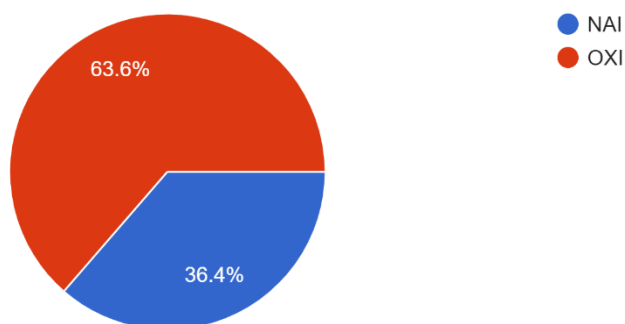
Γράφημα 51: Αξιολόγηση του βαθμού απόκτησης νέας γνώσης των συμμετεχόντων στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Γράφημα 52: Αξιολόγηση του βαθμού ενδιαφέροντος για συμμετοχή σε παρόμοιο στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Γράφημα 53: Αξιολόγηση προτάσεων για επόμενα σεμινάρια των συμμετεχόντων στην 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

Από τα παραπάνω αποτελέσματα του ερωτηματολογίου αξιολόγησης της 3ης ενότητας του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE που συμπλήρωσαν οι εκπαιδευόμενοι, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Ποσοστό της τάξης του 81,8% των συμμετεχόντων έχει την άποψη ότι το σεμινάριο κάλυψε απόλυτα ή πολύ τις προσδοκίες τους.
- Ποσοστό της τάξης του 90,9% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι ο αριθμός συμμετεχόντων ήταν ιδανικός για την επίτευξη του εκπαιδευτικού σκοπού.
- Ποσοστό της τάξης του 81,9% των συμμετεχόντων υποστήριξε ότι οι εκπαιδευτικές μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν τους κράτησαν απόλυτα ή πολύ το ενδιαφέρον.
- Ποσοστό της τάξης του 90,9% των συμμετεχόντων εκτίμησε ότι το περιεχόμενο του σεμιναρίου ήταν απόλυτα ή πολύ εναρμονισμένο με τις ανάγκες τους.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το επίπεδο του σεμιναρίου ήταν κατάλληλο και ανταποκρίθηκε στις απαιτήσεις του κοινού.
- Ποσοστό της τάξης του 91% των συμμετεχόντων έκρινε ότι το μείγμα παρουσιάσεων και δραστηριοτήτων του σεμιναρίου ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο.
- Ποσοστό της τάξης του 90,9% των συμμετεχόντων εκτίμησε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους μεταδοτικότητας.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών υπήρξε απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους γνώσης του αντικειμένου.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων υποστήριξε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους προετοιμασίας του υλικού.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων απάντησε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών υπήρξε απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους οργάνωσης του περιεχομένου της 3ης ενότητας του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE

- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους χρήσης πολλαπλών εκπαιδευτικών τεχνικών μεθοδολογιών και μέσων.
- Ποσοστό της τάξης του 81,8% των συμμετεχόντων υποστήριξε ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν απόλυτα ή πολύ κατάλληλο σε όρους ικανότητας συγκέντρωσης ενδιαφέροντος του κοινού/ Ενθάρρυνσης για ενεργή συμμετοχή.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων εκτιμά ότι μέσα από την παρακολούθηση του σεμιναρίου έμαθε κάτι καινούργιο.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων θεωρεί ότι θα τους ενδιέφερε η συμμετοχή σε παρόμοιο σεμινάριο στο μέλλον.
- Διατυπώθηκαν από τους συμμετέχοντες προτάσεις βελτίωσης του σεμιναρίου της 3ης ενότητας του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE και συγκεκριμένα: «Να υπάρχει παράδειγμα συγγραφής πρότασης για κάθε υποομάδα έργου», «Παρουσίαση προτάσεων που απορρίφθηκαν στην αρχή, σε ποια σημεία βελτιώθηκαν και πως τελικά πέτυχαν την έγκριση της πρότασης. Επίσης χρηματοδοτικά εργαλεία για το συγχρηματοδοτούμενο κομμάτι της πρότασης», «Καθώς παρατηρήθηκε υψηλή διαφοροποίηση στα αιτήματα και στο επίπεδο εξοικείωσης των συμμετεχόντων με τη συγγραφή προτάσεων, προτείνεται μικρότερος αριθμός συμμετεχόντων και διαμοιρασμός τους σε διαφορετικά σεμινάρια ανάλογα με το επίπεδο γνώσης/ εμπειρίας (με βάση σχετικό και εκτενές ερωτηματολόγιο) έτσι ώστε με τη διάδραση και τον συμμετοχικό χαρακτήρα να προσεγγίζονται αποτελεσματικότερα οι ανάγκες των συμμετεχόντων.» και «Ίσως 2-3 περισσότερες ασκήσεις για την περιγραφή του προβλήματος (1) και για μία dummy πρόταση (1-2)».

Ειδικό Σεμινάριο (ΣΕΒΕ)

Η GRLTF διοργάνωσε στις 17.02.2020, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (ΣΕΒΕ), ειδικό Σεμινάριο, με στόχο την ενημέρωση των μελών του δεύτερου για τις ευκαιρίες συγχρηματοδότησης που προσφέρει το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα, στο πλαίσιο καινοτόμων δράσεων με θετικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο, που έχουν εμπορικό ή μη χαρακτήρα και προστιθέμενη αξία σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Μέσα από αυτήν την πρωτοβουλία επιδιώχθηκε η αύξηση της επιτυχημένης συμμετοχής μελών του ΣΕΒΕ σε Ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα έργα LIFE, αξιοποιώντας το δυναμικό καινοτομίας τους, επωφελούμενα από τις δωρεάν συμβουλευτικές υπηρεσίες που μπορεί να τους παρέχει η GRLTF στο πλαίσιο της λειτουργίας της.

Συμμετείχαν 15 αντιπρόσωποι 12 μελών του ΣΕΒΕ.

Η αρχιτεκτονική του σεμιναρίου αναπτύχθηκε ως ακολούθως:

Ώρα	Τίτλος Θεματικής
17:00 – 17:30	Εισαγωγή – Το πρόγραμμα LIFE και οι τομείς προτεραιότητάς του
17:30 – 17:45	Έργα εμπορικής αξιοποίησης (Close-2-Market)
17:45 – 18:00	Καθορισμός σκοπού έργου LIFE
18:00 – 18:15	Δράσεις και περιβαλλοντικός αντίκτυπος – Ποιοτικός και ποσοτικός προσδιορισμός
18:15 – 18:30	Διάλειμμα
18:30 – 18:45	Προστιθέμενη αξία για την ΕΕ
18:45 – 19:15	Παραδείγματα έργων LIFE
19:15 – 19:30	Οικονομικά θέματα
19:30 – 20:00	Ο ρόλος της Greek LIFE Task Force
20:00 – 20:30	Συζήτηση

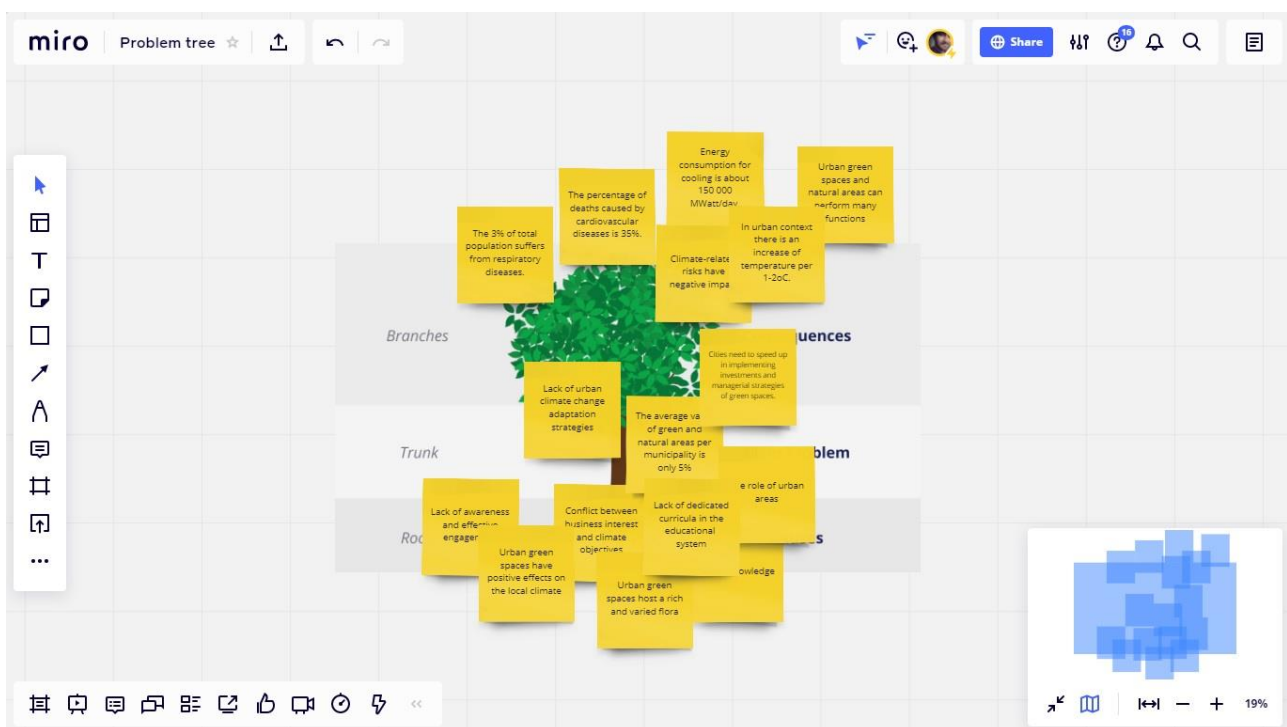
Ειδικό Σεμινάριο (Δήμος Παλαιού Φαλήρου)

Η GRLTF σε συνεργασία με τον Δήμο Παλαιού Φαλήρου διοργάνωσε στις 04.06.2021 εκπαιδευτική διαδικασία με αντικείμενο τη διεκδίκηση πόρων προερχόμενους από ενωσιακά χρηματοδοτικά εργαλεία για την υλοποίηση έργων που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος στον Δήμο Παλαιού Φαλήρου. Στην πρωτοβουλία υπήρχε ενότητα για το πρόγραμμα LIFE και σεμινάριο συγγραφής προτάσεων, που σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από τον εμπειρογνώμονα περιβάλλοντος της GRLTF Δημήτρη Μπανούση.

Η ενότητα χωρίστηκε σε δυο μέρη: α) Την γνωριμία με την αρχιτεκτονική του προγράμματος LIFE για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα, με έμφαση στις διαφορές που εντοπίζονται μεταξύ των δυο προγραμματικών περιόδων 2014 – 2020 και 2021 – 2027 και β) Την κατασκευή του δέντρου του περιβαλλοντικού προβλήματος (αιτίες, πρόβλημα, επιπτώσεις). Χρησιμοποιήθηκε το Σενάριο Κλιματικής Διακυβέρνησης & Πληροφόρησης (βλ. Παράρτημα III).

Το αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας αποτυπώνεται στο Γράφημα 54.

Γράφημα 54: Κατασκευή δέντρου του περιβαλλοντικού προβλήματος από στελέχη του Παλαιού Φαλήρου

Συμμετείχαν 17 αιρετά και υπηρεσιακά στελέχη από τον Δήμο Παλαιού Φαλήρου.

Το πρόγραμμα της πρωτοβουλίας παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
09:00 – 09:45	Horizon Scanning για Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Εγγραφή σε πλατφόρμες για λήψη πληροφοριών σχετικά με υποβολή προτάσεων και εύρεση εταίρων	Α. Ρεντούμης	Πλοήγηση στην κεντρική πλατφόρμα για υποβολή προτάσεων σε Ευρωπαϊκά προγράμματα στο https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home Πλοήγηση στην πλατφόρμα εύρεσης Προσκλήσεων https://www.up2europe.eu/calls/?up=1&d=
10:00 – 10:45	Δημιουργώντας το PIF του Δήμου – Partner Information Form. Τα βήματα για την δημιουργία του	Α. Ρεντούμης	Παράδειγμα 2 φορέων από Ελλάδα και Εξωτερικό
11:00 – 11:45	Εισαγωγή στο Πρόγραμμα Εργασίας του Ορίζοντα Ευρώπη – HORIZON EUROPE (Cluster 1 ‘ Health’)	Α. Ρεντούμης	Που βρίσκουμε τις προκηρύξεις και τι πρέπει να κάνουμε για να υποβάλλουμε
12:00 – 12:45	Εισαγωγή στο Πρόγραμμα Εργασίας ERASMUS + για το 2021	Α. Ρεντούμης	Που βρίσκουμε τις προκηρύξεις και τι πρέπει να κάνουμε για να υποβάλλουμε
ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ			
13:15 – 14:00	Ανταγωνιστικά Ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα: Η περίπτωση του προγράμματος LIFE	Δ. Μπανούσης (Ερευνητής -Πάντειο Πανεπιστήμιο, Εμπειρογνώμονας Περιβάλλοντος – Greek LIFE Task Force)	Εισαγωγή στο πρόγραμμα LIFE για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα και των μηχανισμών στήριξης του Δήμου. (Η ενότητα θα πραγματοποιηθεί διαδικτυακά)

	για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα		
14:15 – 15:00	Κατανοώντας μια επιτυχή πρόταση χρηματοδότησης	Δ. Μπανούσης (Ερευνητής -Πάντειο Πανεπιστήμιο, Εμπειρογνώμονας Περιβάλλοντος – Greek LIFE Task Force)	Συμμετοχική δραστηριότητα για την αναγνώριση αιτιών, προβλημάτων και επιδράσεων στο πλαίσιο μιας πρότασης. (Η ενότητα θα πραγματοποιηθεί διαδικτυακά)

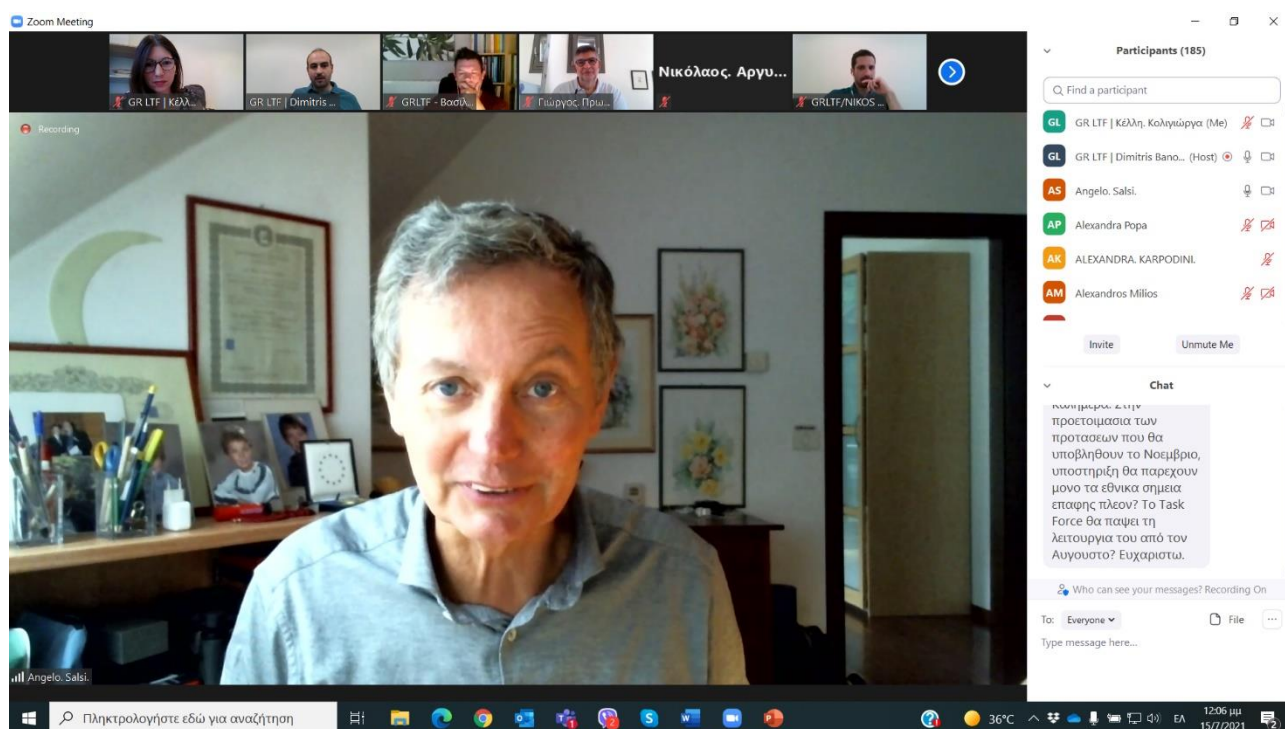

Διεθνές συνέδριο

Η GRLTF διοργάνωσε στις 15.07.2021 Διαδικτυακή Εκδήλωση με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF».

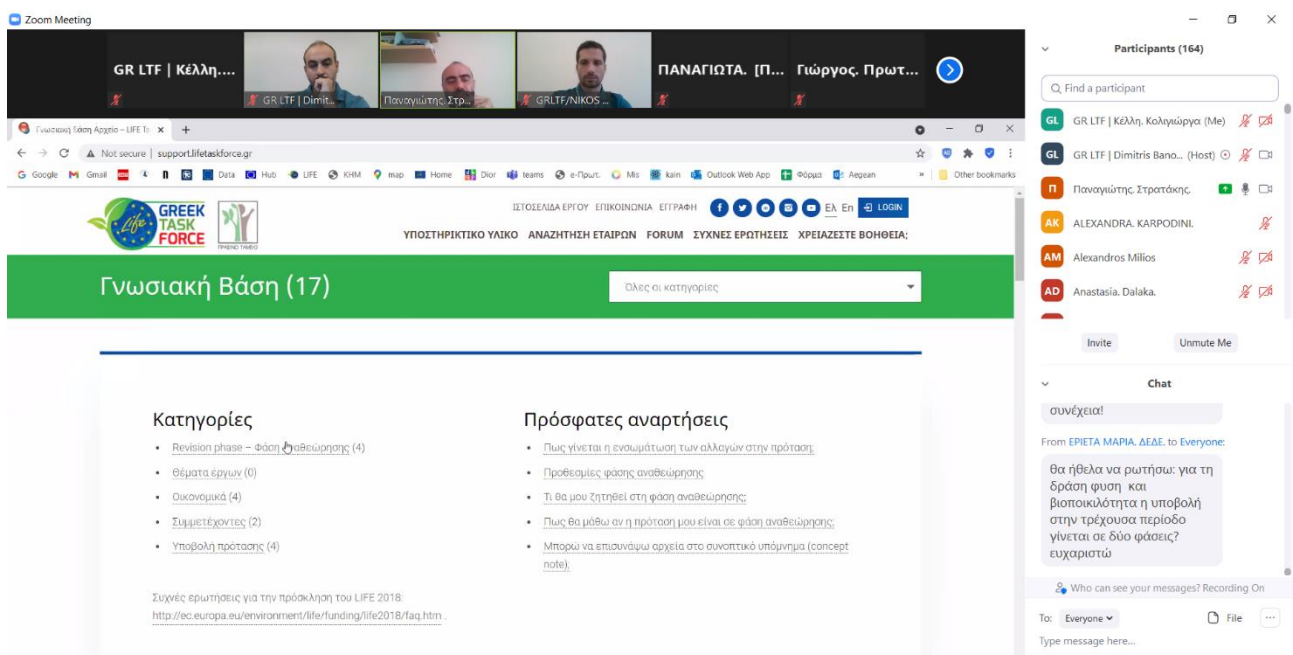
Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο ενημέρωσης, υποστήριξης και συμβουλευτικής των δυνητικών δικαιούχων του Ευρωπαϊκού Χρηματοδοτικού Προγράμματος LIFE για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα και χωρίστηκε σε τρία μέρη. Το πρώτο μέρος επικεντρώθηκε στην παρουσίαση των κύριων αλλαγών της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE σε σχέση με την προηγούμενη. Τοποθετήσεις θα πραγματοποιήσαν ο Πρόεδρος του Πράσινου Ταμείου και τα Εθνικά Σημεία Επαφής του Προγράμματος LIFE για το Περιβάλλον, τον Μετριασμό και την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και την Μετάβαση σε Καθαρές Μορφές Ενέργειας. Το πρώτο μέρος ολοκληρώθηκε με ομιλία στελέχους του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA - European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency) κ. Angelo Salsi.

Εικόνα 1: Μέρος 1^ο Διαδικτυακής Εκδήλωσης με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

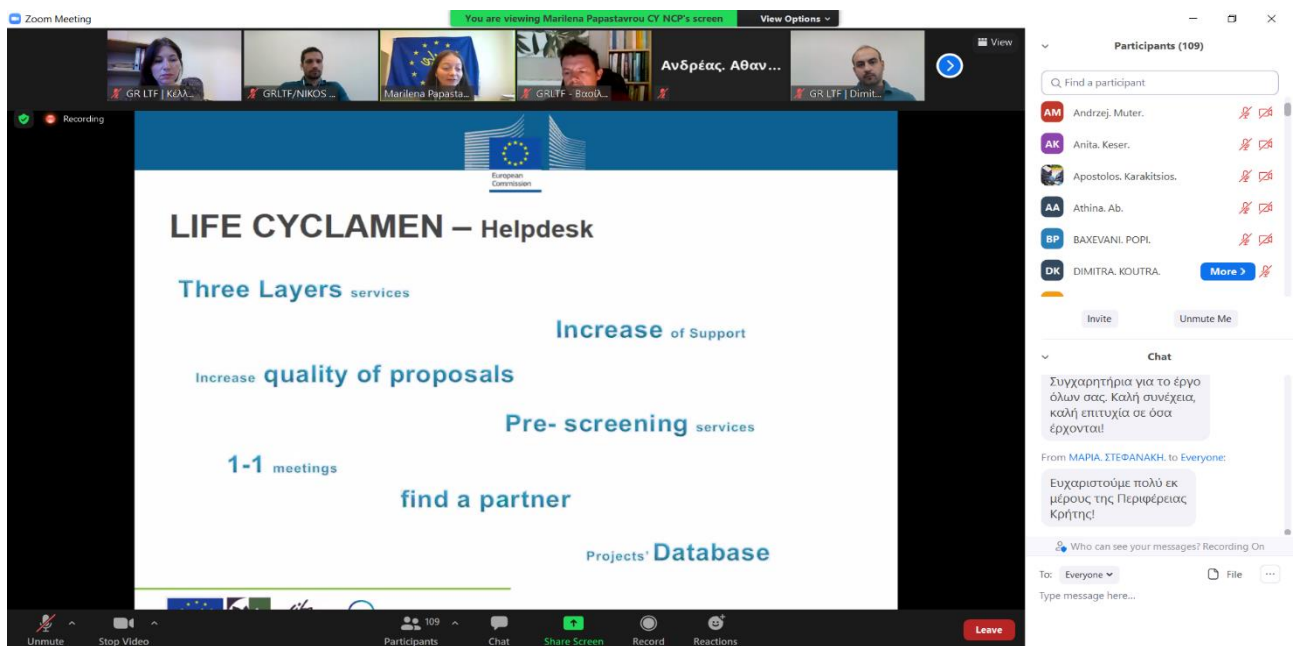
Το δεύτερο μέρος της εκδήλωσης, αφορούσε στο Τελικό Συνέδριο του έργου της GR LTF. Ειδικότερα, οι πέντε Εμπειρογνώμονες της ομάδας ανέπτυξαν τα κύρια αποτελέσματα των δράσεων του έργου, ενώ πραγματοποιήθηκε και η επίσημη παρουσίαση των Περιφερειακών Σημείων Επαφής για το Πρόγραμμα LIFE, τα οποία συστάθηκαν στο πλαίσιο του έργου.

Εικόνα 2: Μέρος 2^ο Διαδικτυακής Εκδήλωσης με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

Τέλος, στο τρίτο μέρος της εκδήλωσης διεξήχθη το Διεθνές Workshop της GR LTF, κατά τη διάρκεια του οποίου πραγματοποιήσαν παρουσιάσεις εκπρόσωποι έργων Οικοδόμησης Δυναμικού και Εθνικών Σημείων Επαφής της Κύπρου, της Λετονίας, της Ρουμανίας, της Πολωνίας και της Κροατίας, τονίζοντας τη χρησιμότητα της συνέχειας υλοποίησης έργων Οικοδόμησης Δυναμικού για το Πρόγραμμα LIFE στις χώρες της ΕΕ. Στο μέρος αυτό παρευρέθηκαν τουλάχιστον 100 εκπρόσωποι δημόσιων, περιβαλλοντικοί φορείς, ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα, ΜΚΟ και εταιρείες συμβούλων για το περιβάλλον.

Εικόνα 3: Μέρος 3^ο Διαδικτυακής Εκδήλωσης με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

Εικόνα 4: Μέρος 3^ο Διαδικτυακής Εκδήλωσης με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main window displays a presentation slide titled "About CAP LIFE LAT" with the following information:

- LATVIA**
- 01/01/2016 - 31/12/2019** (Prolonged until 31/12/2020)
- 1 021 030 EUR (EU contribution 892 450)** (Total : € 971 896.37, EU contr: 812 650.87)
- Ministry of Environmental Protection and Regional Development - CB Administration of Latvian Environmental Protection Fund - AB**
- 8 people working on the project (2 permanent, 6 additional)**

The chat window on the right shows a list of participants (101) and a message from ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΑΣΤΡΟΝΙΚΟ...:

Δυστυχώς πρέπει ν' αποχωρήσω. Συγχαρητήρια για το έργο όλων σας. Εξαιρετική δουλειά. Ελπίζω σύντομα σ' ένα νέο capacity building

Εικόνα 5: Μέρος 3^ο Διαδικτυακής Εκδήλωσης με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main window displays a presentation slide titled "National Fund for Environmental Protection and Water Management and its role in LIFE Programme implementation in Poland" with the following information:

- National Fund for Environmental Protection and Water Management**
- Invest in the environment together**
- National Fund for Environmental Protection and Water Management and its role in LIFE Programme implementation in Poland**
- Andrzej Mator**
- Final Conference & International Workshop of Greek LIFE Task Force – GR LTF, July 2021**

The chat window on the right shows a list of participants (76) and a message from GR LTF - Βασίλειος Μπαντζώ...:

Έργο που έχετε κάνει έως σήμερα. Καλή συνέχεια.

Ευχαριστούμε κύριε Γαληφριανάκη, ανανεώνουμε για τις 27/7 Καλή συνέχεια κυρία Αποστολίδου

Εικόνα 6: Μέρος 3^ο Διαδικτυακής Εκδήλωσης με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main content is a slide titled "LIFE projects in Republic of Croatia" with the following details:

- from 1995 to 2005**
  - financed 15 projects / 9 million € (EU contribution 6 million €)
- from 2013 (EU accession) – 2017**
  - approved 21 projects / 14,4 million € (EU contribution 9,2 mil €)
  - 5 projects HR coordinating beneficiaries
  - 16 HR associated beneficiaries (partners)
- UPDATE: from 2013 – 2020**
  - approved 37 projects / 27,78 million € for Croatian beneficiaries (EU contribution 16,45 mil €)
  - 10 projects HR coordinating beneficiaries (Croatian Natural History Museum, Faculty of Agriculture – University of Zagreb, Croatian Waters, Association BIOM, Ministry of Economy and Sustainable Development, A1 Hrvatska)
  - 27 HR associated beneficiaries (partners)

At the bottom of the slide, it says: "Projekt LIFE – Izažanje kapaciteta za nacionalnu kontaktnu točku LIFE14 CAP/HR/000014".

The chat window on the right contains the following text in Greek: "Δυστυχώς θα πρέπει και εγώ να αποχωρήσω. Συχαρητήρια για την πολύ σημαντική και ενδιαφέρουσα σημερινή εκδήλωση και το σημαντικό έργο σας μέχρι τώρα. Ευχόμαστε να έχετε τη δυνατότητα να συνεχίσετε!".

Στην πρωτοβουλία έλαβαν μέρος συνολικά 212 συμμετέχοντες.

Το πρόγραμμα της πρωτοβουλίας παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	BASIC POINTS OF THE NEW LIFE PROGRAMMING PERIOD 2021-2027
11:00 – 11:20	Registration
11:20 – 11:30	Welcome speech <i>Efstathios Stathopoulos, President of Green Fund</i>
11:30 – 11:35	Welcome speech <i>Charikleia Kloukinioti, LIFE National Contact Point for Climate Change Mitigation and Adaptation</i>
11:35 – 11:40	Welcome speech <i>Stelios Alifantis, LIFE National Contact Point for Energy Transition</i>
11:40 – 12:00	The Role of Green Fund in LIFE Programme LIFE Programme: Characteristics – New Measures – General Changes – Statistics <i>Georgios Protopapas, LIFE National Contact Point for Environment, Director of Green Fund</i>
12:00 – 12:10	Basic Points of 2021 LIFE Call

	<i>Angelo Salsi, Head of Department D “Natural resources, climate, sustainable blue economy and clean energy”, European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency – CINEA</i>
12:10 – 12:20	Q & A
12:20 – 12:30	<i>Break</i>
	FINAL CONFERENCE OF THE GREEK LIFE TASK FORCE CAPACITY BUILDING PROJECT
12:30 – 12:45	Greek LIFE Task Force: Results and Dissemination Actions <i>Kellie Koligiorga, Environmental Communication Officer, GR LTF</i>
12:45 – 13:00	Internet Platform and Database of LIFE Projects in Greece <i>Panagiotis Stratakis, Data Management/GIS Officer, GR LTF</i>
13:00 – 13:15	Synergies of LIFE Programme with Other Funding Opportunities – Programmes and Networking with Other Capacity Building Projects and Bodies of EU <i>Nikos Psimmenos, Climate Change Officer, GR LTF</i>
13:15 – 13:30	Training of stakeholders – Identification of co-financing sources <i>Dimitris Banousis, Environment Officer, GR LTF</i>
13:30 – 13:45	Evaluation of After LIFE Plan in Greece – Establishment and Operation of Regional Contact Points of the LIFE Programme <i>Vasilis Bontzorlos, Nature & Biodiversity Officer, GR LTF</i>
13:45 – 14:10	Presentation of the Regional Contact Points for the LIFE Programme
14:10 – 14:20	<i>Break</i>
	INTERNATIONAL WORKSHOP OF THE GREEK LIFE TASK FORCE CAPACITY BUILDING PROJECT: DISCUSSING THE USEFULNESS OF CAPACITY BUILDING PROJECTS IN OTHER EU COUNTRIES
14:20 – 14:35	The LIFE Programme in Cyprus and the Role of Capacity Building Project LIFE Cyclamen <i>Marilena Papastavrou, Environmental Officer, Cypriot LIFE NCP</i>
14:35 – 14:50	The LIFE Programme in Latvia and the Role of Capacity Building Project <i>Janis Vēbers, LIFE Project Coordinator</i>

14:50 – 15:05	<p>The LIFE Programme in Romania and the Role of Capacity Building Project: Life Capacity Building – Challenges and achievements – LIFE CAPACITY BUILDING during its implementation and The After LIFE.</p> <p><i>Marisanda PÎRÎIANU – Director – Fund Accession Directorate – LIFE National Contact Point for Romania</i></p> <p><i>Madalina Cozma, LIFE Project Manager</i></p>
15.05 – 15.20	<p>National Fund for Environmental Protection and Water Management and its Role in LIFE Programme implementation in Poland</p> <p><i>Andrzej Muter, Polish NCP, Head of LIFE Unit</i></p>
15.20 – 15.35	<p>The LIFE Programme in Croatia and the Role of Capacity Building Project</p> <p><i>Nikolina Petković Gregorić, Head of Service for European Affairs, Ministry of Economy and Sustainable Development</i></p>
15:35 – 15:45	<p>Roundtable Discussion</p>

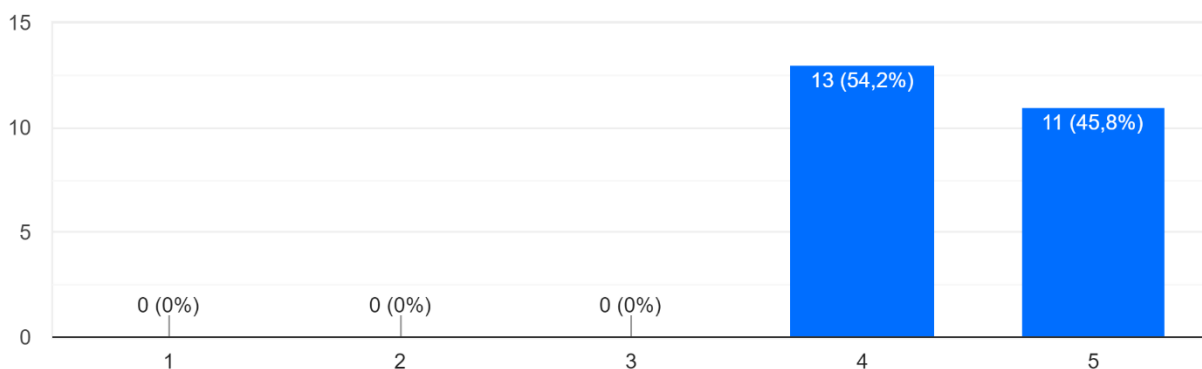
Αξιολόγηση

Αποσκοπώντας στον προσδιορισμό, κατά τρόπο συστηματικό και αντικειμενικό, του αποτελέσματος της δραστηριότητας διοργάνωσης της πρωτοβουλίας σε σχέση με τους στόχους τους οποίους αυτή επεδίωξε, αλλά και την καταλληλότητα των μέσων και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν για την επίτευξή τους, η ομάδα GRLTF δημιούργησε ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της διαδικασίας μέσω της εφαρμογής “Google forms” και το έστειλε στους συμμετέχοντες της διά ζώσης εκπαίδευσης.

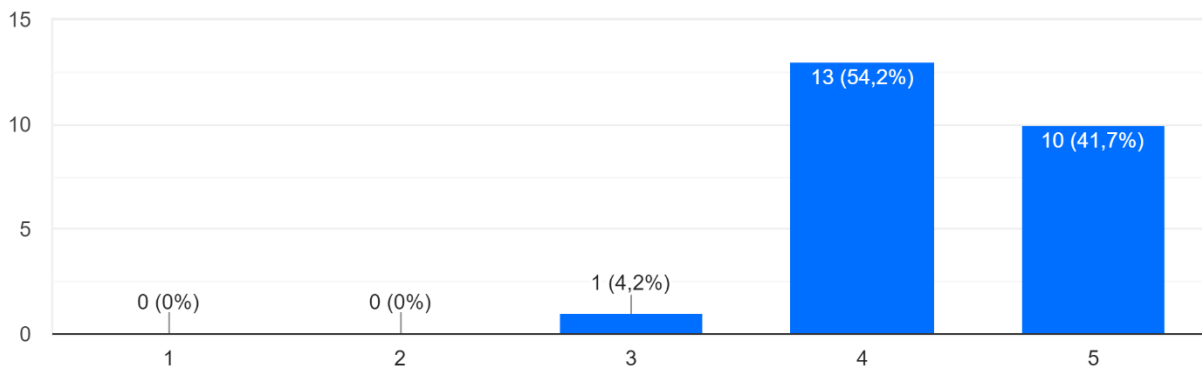
Από τους 212 που συμμετείχαν στην εκδήλωση απάντησαν στο ερωτηματολόγιο οι 24 ήτοι ποσοστό της τάξης του 11,32%.

Οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες αποτυπώνονται στα ακόλουθα γραφήματα.

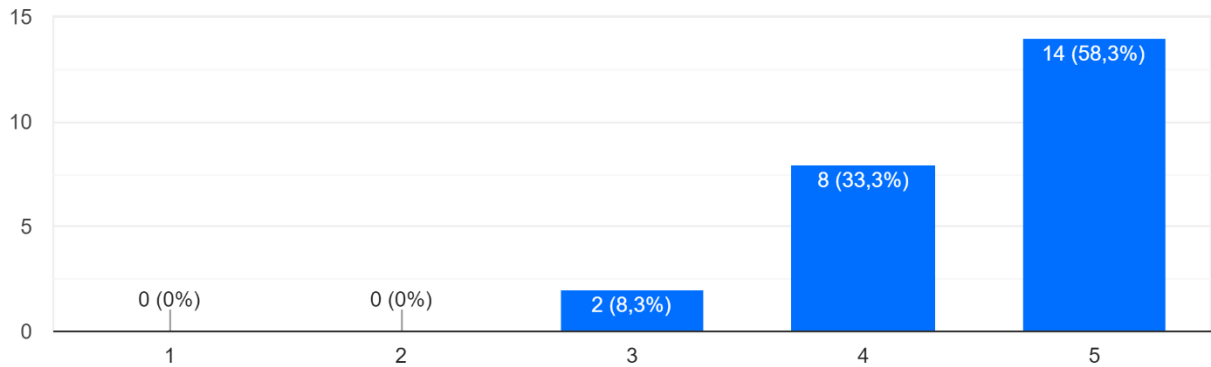
Γράφημα 55: Αξιολόγηση του ενδιαφέροντος των συμμετεχόντων στη Διαδικτυακή Εκδήλωση με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

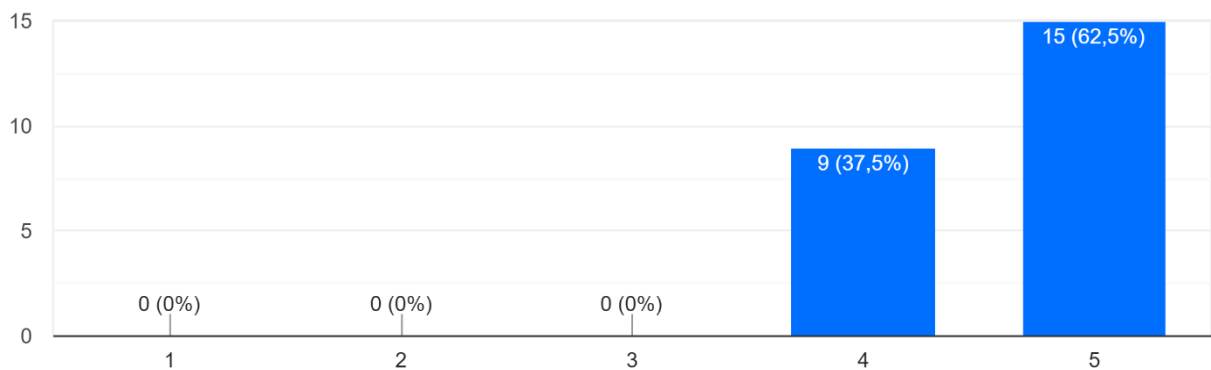
Γράφημα 56: Αξιολόγηση της προσδοκίας των συμμετεχόντων στη Διαδικτυακή Εκδήλωση με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

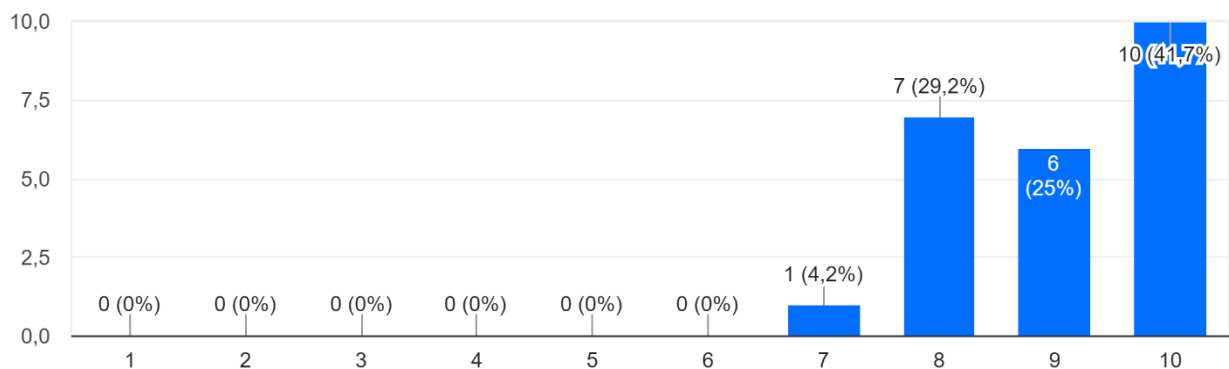
Γράφημα 57: Αξιολόγηση του βαθμού κατανόησης του περιεχομένου των παρουσιάσεων από τους συμμετέχοντες στη Διαδικτυακή Εκδήλωση με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

Γράφημα 58: Αξιολόγηση του βαθμού απόκτησης γνώσεων για το πρόγραμμα LIFE από τους συμμετέχοντες στη Διαδικτυακή Εκδήλωση με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

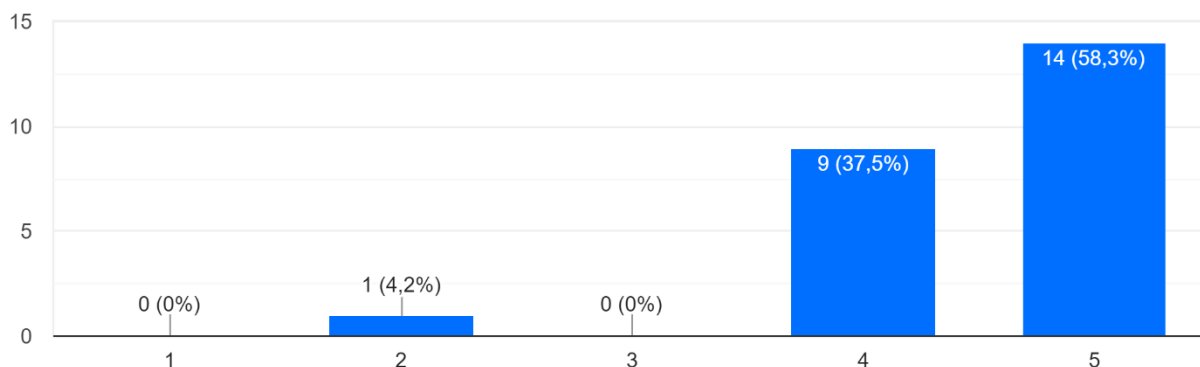

Γράφημα 59: Αξιολόγηση της ποιότητας οργάνωσης της Διαδικτυακής Εκδήλωσης με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

Γράφημα 60: Αξιολόγηση του βαθμού σύνδεσης/συμμετοχής από τους συμμετέχοντες στη Διαδικτυακή Εκδήλωση με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF»

Από τα παραπάνω αποτελέσματα του ερωτηματολογίου αξιολόγησης της Διαδικτυακής Εκδήλωσης με τίτλο: «Βασικά Σημεία της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για το Πρόγραμμα LIFE/Τελικό Συνέδριο & Διεθνές Workshop της Greek LIFE Task Force – GR LTF» που συμπλήρωσαν οι συμμετέχοντες, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων έχει την άποψη ότι η εκδήλωση συγκέντρωσε απόλυτα ή πολύ το ενδιαφέρον τους.
- Ποσοστό της τάξης του 95,9% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η εκδήλωση κάλυψε απόλυτα ή πολύ τις προσδοκίες του.
- Ποσοστό της τάξης του 91,6% των συμμετεχόντων αξιολόγησε απόλυτα ή πολύ θετικά τις παρουσιάσεις που πραγματοποιήθηκαν ως προς τον βαθμό κατανόησής τους.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων εκτίμησε ότι το περιεχόμενο του σεμιναρίου ήταν απόλυτα ή πολύ εναρμονισμένο με τις ανάγκες τους.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι απέκτησε απόλυτα ή σε πολύ μεγάλο βαθμό νέες γνώσεις.
- Ποσοστό της τάξης του 100% των συμμετεχόντων αξιολόγησε γενικά θετικά την ποιότητα οργάνωσης της εκδήλωσης.
- Ποσοστό της τάξης του 95,9% των συμμετεχόντων αξιολόγησε απόλυτα ή πολύ θετικά τον βαθμό σύνδεσης/ συμμετοχής στην εκδήλωση.
- Διατυπώθηκαν από τους συμμετέχοντες προτάσεις βελτίωσης της εκδήλωσης και συγκεκριμένα: «Παραδείγματα επιτυχημένων έργων για τη φύση», «Θα ήταν βοηθητικό να παρουσιάζονται και οι σημαντικότερες κατευθύνσεις (επιμέρους) ανά τομέα», «ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ», «Παρουσίαση των προγραμμάτων

που βραβεύτηκαν και καλές πρακτικές (συνεργασίες, after Life κ.α)» και «Προτάσεις για μια καλή πρότασης».

Συμπεράσματα

Επενδύοντας στην εμπειρία που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή της διδακτικής τεχνικής κατά τη διάρκεια του προηγούμενου σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE, τα μέλη – εκπαιδευτές της GRLTF εξέλιξαν την διδακτική τεχνική προσαρμόζοντάς την στους στόχους των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων, με στόχο να μεταδώσουν γνώσεις και εμπειρία στους συμμετέχοντες, ώστε να αυξηθεί ο αριθμός προτάσεων LIFE Περιβάλλον και Δράση για το Κλίμα και να βελτιωθεί η ποιότητά τους.

Όπως και στο προηγούμενο σεμινάριο συγγραφής προτάσεων LIFE, έτσι και στα παρόντα, η δενδροειδής ανάλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων συνέβαλε στην καλύτερη κατανόηση της ενδεδειγμένης προσέγγισης για την αντιμετώπισή τους στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE Περιβάλλον και Δράση για το Κλίμα. Παράλληλα, οι συμμετέχοντες στα σεμινάρια ανέπτυξαν μια βιωματική εμπειρία, καθώς κλήθηκαν να συμμετέχουν ενεργά στον σχεδιασμό προτάσεων έργων προς χρηματοδότηση, γεγονός που αύξησε τον βαθμό απορρόφησης της γνώσης. Ο υψηλός βαθμός διάδρασης μεταξύ εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων ήταν επωφελής και για τους πρώτους αλλά και για τους δεύτερους, οι οποίοι και αποτέλεσαν τους κύριους αποδέκτες των εκπαιδευτικών καινοτόμων δράσεων και παρεμβάσεων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δυο πρώτες ενότητες πραγματοποιήθηκαν με φυσική παρουσία. Παρά το γεγονός ότι η 3η ενότητα του σεμιναρίου συγγραφής προτάσεων LIFE πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά, εξαιτίας των διοικητικών μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης του COVID-19, εντούτοις η εκπαιδευτική εμπειρία των εκπαιδευόμενων βελτιστοποιήθηκε παρά την έλλειψη της δια ζώσης παρουσίας των εκπαιδευτών – μελών της GRLTF. Ο αποτελεσματικός συνδυασμός και συντονισμός των τεχνολογιών επικοινωνίας και συνεργασίας στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διαδικτυακής εκπαιδευτικής παρέμβασης αποτιμήθηκε με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα που πέτυχε, τα οποία καταγράφηκαν μέσω κατάλληλα διαμορφωμένων φορμών αξιολόγησης.

Όσον αφορά τη διοργάνωση του ειδικού Σεμιναρίου σε συνεργασία με τον ΣΕΒΕ, αυτή χαρακτηρίστηκε από καινοτομία, καθότι πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία των μελών – εκπαιδευτών της GRLTF σε περιοχή όπου αναπτύσσουν δραστηριότητα τα μέλη του ΣΕΒΕ. Η εκπαιδευτική προσέγγιση που εφαρμόστηκε προσέφερε δημιουργικές πρακτικές αναφορικά με την εκπαιδευτική επικοινωνία, τη διάδραση των συμμετεχόντων με το εκπαιδευτικό υλικό, καθώς και τον εμπλουτισμό του τελευταίου με πολλαπλά μέσα.

Αντίστοιχα, η διοργάνωση του ειδικού Σεμιναρίου στον Δήμο Παλαιού Φαλήρου παρήγαγε σημαντικά εκπαιδευτικά αποτελέσματα. Με την χρήση νέων τεχνολογιών έγινε δυνατή η εκπαίδευση αιρετών και υπηρεσιακών στελεχών του Δήμου Παλαιού Φαλήρου σχετικά με το πρόγραμμα LIFE για το περιβάλλον και

τη δράση για το κλίμα. Το γραφείο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων του Δήμου Παλαιού Φαλήρου απέκτησε γνώση και καλλιέργησε δεξιότητες στο πλαίσιο αυτό.

Τέλος, στο διεθνές workshop της GR LTF πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις από εκπροσώπους έργων Οικοδόμησης Δυναμικού και Εθνικών Σημείων Επαφής της Κύπρου, της Λετονίας, της Ρουμανίας, της Πολωνίας και της Κροατίας, τονίζοντας τη χρησιμότητα της συνέχειας υλοποίησης έργων Οικοδόμησης Δυναμικού για το Πρόγραμμα LIFE στις χώρες της ΕΕ.

Παράρτημα Ι – Σενάριο συγγραφής πρότασης LIFE για το Περιβάλλον και την Αποδοτικότητα Πόρων

ΣΚΟΠΟΣ

Ο κύριος σκοπός του έργου είναι να αξιολογήσει, μέσα από μια πιλοτική εφαρμογή, μια καινοτόμο, απλή τεχνολογία και διαδικασία, χαμηλών εκπομπών, που επιτρέπει την ασφαλή μετατροπή των βιοαποβλήτων που συλλέγονται ξεχωριστά, κυρίως από ξενοδοχεία (και γενικότερα από τη βιομηχανία φιλοξενίας και εστίασης), σε ζωοτροφές, χρησιμοποιώντας μια τροποποιημένη διαδικασία ξήρανσης με ηλιακή ενέργεια.

ΣΤΟΧΟΙ

Προσδιορισμός, σε πιλοτική κλίμακα, της ποιότητας των ζωοτροφών που μπορούν να παραχθούν από τα συστήματα διαχωρισμού στην πηγή που υπάρχουν και λειτουργούν σε ξενοδοχεία και δευτερευόντως σε εστιατόρια, με την προτεινόμενη καινοτόμο μεθοδολογία ξήρανσης/ παστερίωσης, με βάση την ηλιακή τεχνολογία ξήρανσης.

Σε πειραματική κλίμακα, όπου το σύστημα ξήρανσης ήταν χειροκίνητο, τα απόβλητα που χρησιμοποιήθηκαν ήταν σε μικρές ποσότητες, ταξινομήθηκαν εύκολα με το χέρι και τα αποτελέσματα ήταν εξαιρετικά, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας του τελικού προϊόντος. Ωστόσο, αυτή η χειρονακτική διαδικασία δεν μπορεί να εφαρμοστεί εμπορικά και γι' αυτό πρέπει να διαπιστωθεί αν τα ίδια αποτελέσματα μπορούν να επιτευχθούν με μεγαλύτερα, μηχανικά και αυτοματοποιημένα συστήματα.

Προσδιορισμός των διαφόρων τεχνικών πτυχών της προτεινόμενης διαδικασίας, τα κύρια συστατικά των οποίων είναι: α) μη επεμβατική, ψυχόμενη, χωριστή συλλογή, β) διαλογή / απομάκρυνση των μη οργανικών αποβλήτων, γ) άλεση, δ) η ξήρανση / παστερίωση του ανάμικτου υλικού και ε) η ανάμιξη με άλλες ζωοτροφές (π.χ. καλαμπόκι) για την επίτευξη υψηλών προδιαγραφών ποιότητας. Όλες αυτές οι διαδικασίες πρέπει να αναπτυχθούν σε κατάλληλη κλίμακα και να δοκιμαστούν. Ειδικά ο πυρήνας της ιδέας, η μεταβαλλόμενη ηλιακή ξήρανση, πρέπει να σχεδιαστεί και να κατασκευαστεί με σκοπό, με μια ποικιλία προσθηκών και αλλαγών, σε σύγκριση με την απλή ηλιακή μονάδα ξήρανσης ιλύος λυμάτων.

Αξιολόγηση των οικονομικών, εμπορικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων που σχετίζονται με τη διαδικασία και το προϊόν (από την πηγή μέχρι το ράφι). Θα αξιολογηθεί η εμπορική βιωσιμότητα μονάδων πλήρους κλίμακας, συμπεριλαμβανομένης της προσέγγισης των πελατών / τελικών χρηστών προς τη νέα ζωοτροφή. Μέρος της περιβαλλοντικής αξιολόγησης θα είναι ο προσδιορισμός του εκλειπόμενου αποτυπώματος άνθρακα των βιοαποβλήτων που μετατρέπονται σε ζωοτροφές.

Ανάπτυξη κατάλληλων διαδικασιών κλιμάκωσης, διάδοσης, επαναληψιμότητας και μεταφοράς, προς μονάδες πλήρους κλίμακας.

.

Παράρτημα II – Σενάριο συγγραφής πρότασης Φύση/Βιοποικιλότητα

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ

Το *Falco eleonora* είναι ένα αποικιακό είδος ημερόβιου αρπακτικού, ένα είδος γερακιού, μοναδικό είδος της πτηνοπανίδας καθώς αναπαράγεται το φθινόπωρο (1-3 αυγά εναποτίθενται κυρίως στα τέλη Ιουλίου, οι νεοσσοί εκκολάπτονται μετά τις 20 Αυγούστου, η πλήρης φτέρωσή τους λαμβάνει χώρα αρχές Οκτωβρίου), πιο αργά από τα περισσότερα πτηνά. Οι θέσεις φωλεοποίησης του είδους βρίσκονται σε ακατοίκητα νησάκια/νησίδες και βραχώδεις ακτές στη Μεσόγειο. Με την καθυστέρηση της αναπαραγωγής, το είδος εκμεταλλεύεται μια πλούσια πηγή τροφής, όπως τα μεταναστευτικά μικρόπουλα τα οποία πετούν πάνω από τη Μεσόγειο κατά την επιστροφή τους στην Αφρική. Το *Falco eleonora* συλλαμβάνει όλη του τη λεία στον αέρα, πάνω από τη θάλασσα. Είναι ένα μεταναστευτικό είδος πτηνού, το οποίο διαχειμάζει στη Μαδαγασκάρη, όπου και τρέφεται σε μεγάλο βαθμό από ιπτάμενα έντομα. Επιστρέφει στην Ευρώπη κυρίως στα τέλη Απριλίου, αλλά δεν αρχίζει άμεσα τις προετοιμασίες αναπαραγωγής, αν και επισκέπτεται τακτικά τους τόπους αναπαραγωγής. Μέχρι τον Ιούλιο, περιπλανάται ευρέως στα μεγαλύτερα νησιά και την ηπειρωτική χώρα, όπου τρέφεται κυρίως με ιπτάμενα έντομα και μόνο ευκαιριακά με πτηνά. Από τον Ιούλιο και μετά, όλα τα πουλιά συγκεντρώνονται γύρω από τις νησίδες αναπαραγωγής τους για να εδραιώσουν εδάφη και να φωλιάσουν. Οι χώροι αναπαραγωγής πρέπει να είναι ασφαλείς από τις ανθρώπινες διαταραχές και τους χερσαίους θηρευτές. Τα γεράκια συνεχίζουν να επισκέπτονται τα μεγαλύτερα νησιά για να τρέφονται με έντομα, ειδικά σε μέρες χωρίς ή λίγο αέρα, όταν η ροή των μεταναστευτικών πτηνών είναι χαμηλή και η ενέργεια που απαιτείται είναι μεγάλη. Κατά την αναζήτηση τροφής, το είδος χρειάζεται ανοικτές εκτάσεις καλλιεργούμενης γης, δάση και μικρούς υγροβιότοπους πλούσια σε έντομα, καθώς και πρόσβαση σε γλυκό-πόσιμο νερό για πόση και κολύμβηση.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ και ΜΕΓΕΘΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Με εξαίρεση μερικές εκατοντάδες ζευγάρια στην ακτή της Βορείου Αφρικής, την Κύπρο και την Κροατία, το μεγαλύτερο μέρος του παγκόσμιου πληθυσμού του *Falco Eleonora* (περίπου 90%) αναπαράγεται σε τρία κράτη μέλη της ΕΕ: Ελλάδα, Ιταλία (400 ζευγάρια, κυρίως στη Σαρδηνία) και Ισπανία (730 ζεύγη, κυρίως Βαλεαρίδες και μερικά στις Καναρίους Νήσους). Μόνο η Ελλάδα κατέχει περισσότερο από το 70% του παγκόσμιου πληθυσμού *Falco eleonora*, που είναι, σε παγκόσμια κλίμακα, το πιο σημαντικό είδος πτηνού που φιλοξενεί η χώρα μας. Ο ελληνικός πληθυσμός εκτιμάται σήμερα σε περίπου 4.500 ζεύγη, κυρίως στο Αιγαίο και στην Κρήτη. Το είδος φαίνεται να είναι σταθερό στις ιταλικές και ισπανικές αποικίες. Στην Ελλάδα, η παρακολούθηση λείπει, με εξαίρεση μία περιοχή στην Κρήτη (Dionysades SPA - GR 4320011) όπου σημειώθηκε μείωση κατά 15% την τελευταία δεκαετία. Το έργο θα βοηθήσει σημαντικά στη διατήρηση ολόκληρου του ελληνικού πληθυσμού, το οποίο εκτιμάται ότι υπερβαίνει το 70% του παγκόσμιου πληθυσμού ή το 75% του πληθυσμού της ΕΕ. Η Κρήτη αριθμεί περίπου 1.500 ζευγάρια αναπαραγωγής. Πρόκειται για σχεδόν το 25% του παγκόσμιου πληθυσμού ή το 35% του εθνικού πληθυσμού.

ΣΤΟΧΟΙ

1. Εκτίμηση πληθυσμού και κατάστασης πληθυσμού στην Ελλάδα και τη Μεσόγειο.
2. Εφαρμογή μέτρων διατήρησης και προστασίας για μείωση θνησιμότητας του είδους που προκαλείται από ανθρώπινο παράγοντα.
3. Υποστήριξη τοπικών αρχών για την φύλαξη των ΖΕΠ και των νησίδων.
4. Αποτελεσματικό πρόγραμμα καταγραφής του ελληνικού πληθυσμού του είδους.
5. Εφαρμογή μέτρων διαχείρισης με σκοπό την αύξηση της αναπαραγωγικής επιτυχίας του είδους.
6. Προσδιορισμός των βασικών αιτιών θνησιμότητας.
7. Αύξηση της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και ενημέρωση.
8. Αύξηση συμμετοχικής διαδικασίας τοπικών πληθυσμών στην προστασία του είδους.
9. Προώθηση μοντέλου αειφορικού τουρισμού..

Παράρτημα ΙΙΙ – Σενάρια συγγραφής πρότασης LIFE για Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση

Σενάριο Περιβαλλοντικής Διακυβέρνησης & Πληροφόρησης

ΣΚΟΠΟΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ως στόχο την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (με την οδηγία 2008/99 / ΕΚ για το Περιβαλλοντικό Έγκλημα) ορίζει επίσης ορισμένους κανόνες για τη διαχείριση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού κανονισμού για τις μεταφορές αποβλήτων, καθώς και στόχους για την ανάκτηση αποβλήτων με σκοπό την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που συνδέονται με τη διαχείριση των αποβλήτων. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικότερα τα ζητήματα σχετικά με τα αδικήματα αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο, ο καθορισμός μιας εθνικής στρατηγικής για την αντιμετώπιση του εγκλήματος περιβαλλοντικών αποβλήτων και η εφαρμογή ενός σχεδίου δράσης θα αποτελέσουν τον ακρογωνιαίο λίθο αυτής της πρότασης.

ΣΤΟΧΟΙ

Με πρωταρχικό στόχο τη συμβολή στη στρατηγική της κυκλικής οικονομίας, τις αρχές και τους στόχους της διαχείρισης αποβλήτων και της πρόληψης, της ανίχνευσης και της διακοπής του εγκλήματος περιβαλλοντικών αποβλήτων, το έργο αυτό έχει τους ακόλουθους στόχους:

- να αναπτύξει και να εφαρμόσει μια εθνική στρατηγική για την πρόληψη και την καταπολέμηση του εγκλήματος περιβαλλοντικών αποβλήτων για την καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος,
- να αυξηθεί η ικανότητα των διαφόρων φορέων στην αλυσίδα συμμόρφωσης και να εναρμονισθεί η συνεργασία μεταξύ τους,
- την εντατικοποίηση των συνεργασιών, επιθεωρήσεων και δράσεων επιβολής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας,
- την ανάπτυξη και επίδειξη καινοτόμων εργαλείων και τεχνολογιών πληροφορικής
- τη δημιουργία ενός συνόλου δεδομένων περιβαλλοντικού εγκλήματος για τα απόβλητα σχετικά με την επιθεώρηση, τη διερεύνηση και τα νομικά περιστατικά που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη έξυπνων πληροφοριακών προϊόντων επιβολής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας
- βελτίωση της ροής πληροφοριών και γνώσης για το θέμα, μέσω της εμπλοκής φορέων και δικτύων για την καλύτερη κατανόηση των τάσεων και των μοτίβων του εγκλήματος και την ανάπτυξη προληπτικών ενεργειών/δράσεων,
- προώθηση καλύτερης περιβαλλοντικής διακυβέρνησης με τη διεύρυνση της συμμετοχής των ενδιαφερομένων μερών, συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ, στη διαβούλευση με την πολιτική και στην εφαρμογή τους,

- να καθορίσει κατευθυντήριες γραμμές και παρέχει στους φορείς χάραξης πολιτικής συστάσεις, για την πρόληψη και την καταπολέμηση του εγκλήματος περιβαλλοντικών αποβλήτων σε επίπεδο ΕΕ.Ο κύριος σκοπός του έργου είναι να αξιολογήσει, μέσα από μια πιλοτική εφαρμογή, μια καινοτόμο, απλή τεχνολογία και διαδικασία, χαμηλών εκπομπών, που επιτρέπει την ασφαλή μετατροπή των βιοαποβλήτων που συλλέγονται ξεχωριστά, κυρίως από ξενοδοχεία (και γενικότερα από τη βιομηχανία φιλοξενίας και εστίασης), σε ζωοτροφές, χρησιμοποιώντας μια τροποποιημένη διαδικασία ξήρανσης με ηλιακή ενέργεια.

Σενάριο Κλιματικής Διακυβέρνησης & Πληροφόρησης

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του έργου είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή της Στρατηγικής Πράσινου Στοιχείου για το Κλίμα των Πόλεων (Urban Climate Green Asset Strategy) σε Μεσογειακές πόλεις μεσαίου-μεγέθους με βάση τον από κοινού σχεδιασμό και διαχείριση των πράσινων και φυσικών χώρων από πολεοδόμους και πολίτες. Η Στρατηγική αυτή, η οποία θα είναι σχεδιασμένη σύμφωνα με τις προσεγγίσεις με βάση το οικοσύστημα: 1) θα βελτιώσει την δυνατότητα προσαρμογής των αστικών οικοσυστημάτων, 2) θα μεγιστοποιήσει το δυναμικό μετριασμού του αστικού πράσινου στοιχείου και 3) θα αποδώσει οφέλη για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και της φύσης, βελτιώνοντας την ανθρώπινη ασφάλεια, την υγεία και την ευημερία.

ΣΤΟΧΟΙ

1. Ανάπτυξη και πιλοτική εφαρμογή ενός Συστήματος Υποστήριξης Λήψης Αποφάσεων που παρέχει ποσοτικοποιημένο μοντέλο και προβλέψεις για την υποστήριξη των πολεοδόμων και του ενδιαφερόμενου κοινού στον σχεδιασμό και την εφαρμογή κλιματικά-προσανατολιζόμενων στρατηγικών διαχείρισης αστικού πρασίνου.
2. Ενδυνάμωση **πολεοδόμων** να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν αποτελεσματικά την Στρατηγική Πράσινου Στοιχείου για το Κλίμα των Πόλεων με βάση μία διαδικασία λήψης αποφάσεων από κοινού με τους τοπικό ενδιαφερόμενο κοινό, παρέχοντάς τους εξειδικευμένες δράσεις οικοδόμησης δυναμικού και ένα προηγμένο Σύστημα Υποστήριξης Λήψης Αποφάσεων.
3. Συμμετοχή των **πολιτών** στον σχεδιασμό και την εφαρμογή της Στρατηγικής Πράσινου Στοιχείου για το Κλίμα των Πόλεων μέσω μίας τριπλής στρατηγικής: 1) Ευαισθητοποίηση πάνω στον ρόλο του αστικού πράσινου χώρου για την βελτίωση της ευημερίας, της υγείας και της ασφάλειας των ανθρώπων αλλά και στις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για μεγιστοποίηση των περιβαλλοντικών και κλιματικών οφελών των πράσινων περιοχών, 2) Συμμετοχή στον σχεδιασμό της Στρατηγικής Πράσινου Στοιχείου για το Κλίμα των Πόλεων μέσω συμμετοχικών διαδικασιών και 3) Συμμετοχή στην παρακολούθηση και την κλιματική διαχείριση των δημοσίων και ιδιωτικών πράσινων χώρων.

4. Δημιουργία κλιματικής και περιβαλλοντικής συνείδησης και προώθηση κλιματικά υπεύθυνων συμπεριφορών στις **νεότερες γενιές**, ανάπτυσσοντας και δοκιμάζοντας εθνικές και διεθνείς τεχνικές σε όλα τα στάδια του εκπαιδευτικού και ακαδημαϊκού συστήματος
5. Συμμετοχή βασικών **φορέων αστικών επιχειρήσεων** στον σχεδιασμό και την εφαρμογή της Στρατηγικής Πράσινου Στοιχείου για το Κλίμα των Πόλεων μέσω μίας τριπλής στρατηγικής: 1) Ευαισθητοποίηση σε: λογιστική και αποζημίωση για τις εκπομπές από επιχειρήσεις, πολιτική κλιματικής ευθύνης των επιχειρήσεων και συνδεόμενο οικονομικό όφελος, 2) Συμμετοχή στον σχεδιασμό της Στρατηγικής Πράσινου Στοιχείου για το Κλίμα των Πόλεων μέσω συμμετοχικών διαδικασιών και 3) Συμμετοχή στον σχεδιασμό και την πιλοτική εφαρμογή ενός συστήματος κανόνων και πρωτοβουλιών με γνώμονα την οικονομική και κλιματικά υπεύθυνη πολιτική όλων των οικονομικών φορέων που λειτουργούν στο αστικό πλαίσιο.

Παράρτημα IV – Σενάρια συγγραφής πρότασης LIFE για την Κλιματική Αλλαγή

Σενάριο πρότασης για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

ΣΚΟΠΟΣ

Ο γενικός στόχος της πρότασης έργου είναι να δημιουργηθεί μια σταθερή βάση γνώσεων σχετικά με τις μελλοντικές κλιματικές αλλαγές και τις επιπτώσεις τους στον γεωργικό τομέα των τριών ευρωπαϊκών νησιών στη Μεσογειακή λεκάνη, δηλαδή την Κρήτη (Ελλάδα), τη Σικελία (Ιταλία) και την Κύπρο, καθώς και τη μείωση της ευπάθειας και να αυξήσει την αντοχή στους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα των διαθέσιμων μέτρων προσαρμογής, αύξηση της ανάπτυξης ικανοτήτων και ανάπτυξη στρατηγικών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή των γεωργικών τομέων των τριών νησιών (συνολικός πληθυσμός: 6.500.000, συνολική έκταση: 4,300,000 ha).

ΣΤΟΧΟΙ

Οι στόχοι του έργου παρουσιάζονται ως εξής:

- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ΕΕ στην αντιμετώπιση των περιφερειακών και παγκόσμιων προκλήσεων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή
- Διάθεση μιας λεπτομερούς εκτίμησης των μελλοντικών κλιματικών αλλαγών σε τοπικό επίπεδο για τα τρία Μεσογειακά νησιά και ειδικότερα για τις επιλεγμένες γεωργικές περιοχές
- Εξασφάλιση επαρκούς γνώσης σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις γεωργικές περιοχές του έργου
- Προώθηση έγκαιρης δράσης για την αντιμετώπιση των πιθανών ζημιών και την ελαχιστοποίηση των απειλών που προκαλεί η αλλαγή του κλίματος
- Διασφάλιση σωστού συντονισμού των εθνικών και περιφερειακών πολιτικών και αρχών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής
- Αξιολόγηση της ευπάθειας των αγροτικών περιοχών των νησιών του έργου στην κλιματική αλλαγή
- Ανάπτυξη, εφαρμογή και επίδειξη ενός καινοτόμου και διαδραστικού εργαλείου υποστήριξης αποφάσεων για τον προγραμματισμό της προσαρμογής στη γεωργία
- Αύξηση της ανάπτυξης ικανοτήτων στον γεωργικό τομέα για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών
- Προώθηση μεθοδολογιών πρακτικής αύξησης της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή μέσω λύσεων προσαρμογής
- Προσομοίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής ορισμένων μέτρων προσαρμογής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος στη γεωργία

- Ενίσχυση της ορθής λήψης αποφάσεων στον τομέα του γεωργικού σχεδιασμού υπό το πρίσμα της αλλαγής του κλίματος
- Προώθηση της αναπαραγωγής και της δυνατότητας μεταφοράς της προτεινόμενης μεθοδολογίας
- Διερεύνηση επιλογών για την ενσωμάτωση της προσαρμογής της κλιματικής αλλαγής και της διαχείρισης της υπαίθρου στο πλαίσιο της δράσης πολιτικής
- Ανάπτυξη στρατηγικής για την προσαρμογή των τομέων υλοποίησης του έργου στην αλλαγή του κλίματος
- Απόκτηση δημόσιας αποδοχής και εξασφάλιση της συνέχειας και της οικονομικής βιωσιμότητας της προτεινόμενης στρατηγικής προσαρμογής
- Αύξηση της ευαισθητοποίησης των ενδιαφερομένων και των ομάδων - στόχων σε θέματα σχετικά με την αλλαγή του κλίματος και τις επιπτώσεις της προσαρμογής στη γεωργία.